

Bestuursrapportage 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding en samenvatting	3
2. Ontwikkelingen.....	6
3. Verantwoording programma's	17
3.1. Burger en bestuur	17
3.2. Veiligheid.....	19
3.3. Verkeer en vervoer.....	21
3.4. Economische zaken, landbouw en visserij, recreatie en toerisme	23
3.5. Jeugd	24
3.6. Sport, kunst en cultuur.....	26
3.6.1. Sport.....	26
3.6.2. Kunst en Cultuur.....	27
3.7. Sociale Zaken en Werk	28
3.8. Maatschappelijke ondersteuning en zorg.....	30
3.9. Milieu	32
3.10. Leefomgeving	34
3.11. Algemene dekkingsmiddelen	36
4. Bedrijfsvoering.....	38
5. Financiële ontwikkelingen	43
5.1. Financiële mutaties 2015 (voorgestelde begrotingswijzigingen).....	44
5.2. Toelichting financiële mutaties	45
5.3. Ontwikkeling begrotingssaldo en reserves	49
5.4. Investeringen in 2015.....	53

1. Inleiding en samenvatting

Met deze bestuursrapportage 2015 informeren wij de raad over de voortgang van de uitvoering van de begroting 2015. In dit eerste hoofdstuk is een samenvattend totaal beeld gegeven van de voortgang in de realisatie van de begrotingsdoelstellingen en de financiën.

In het tweede hoofdstuk van de rapportage zijn de ontwikkelingen weergegeven van de dossiers PROloog, Krimp en Leefbaarheid, Sociaal domein, de problematiek van de gaswinning en de stand van zaken van de bezuinigingen.

In de hoofdstukken drie en vier informeren wij u over de voortgang van de realisatie van de doelstellingen van de beleidsprogramma's en de realisatie van de doelstellingen op het terrein van de bedrijfsvoering.

Het vijfde hoofdstuk bevat een overzicht van de begrotingsmutaties, een prognose van het begrotingssaldo en de reserves en de voortgang in de realisatie van de geplande investeringen in 2015.

Deze bestuursrapportage is gebaseerd op de realisatie tot 1 juli 2015.

Samenvatting voortgang realisatie doelstellingen beleidsprogramma's en de bedrijfsvoering (hoofdstuk 3 en 4)

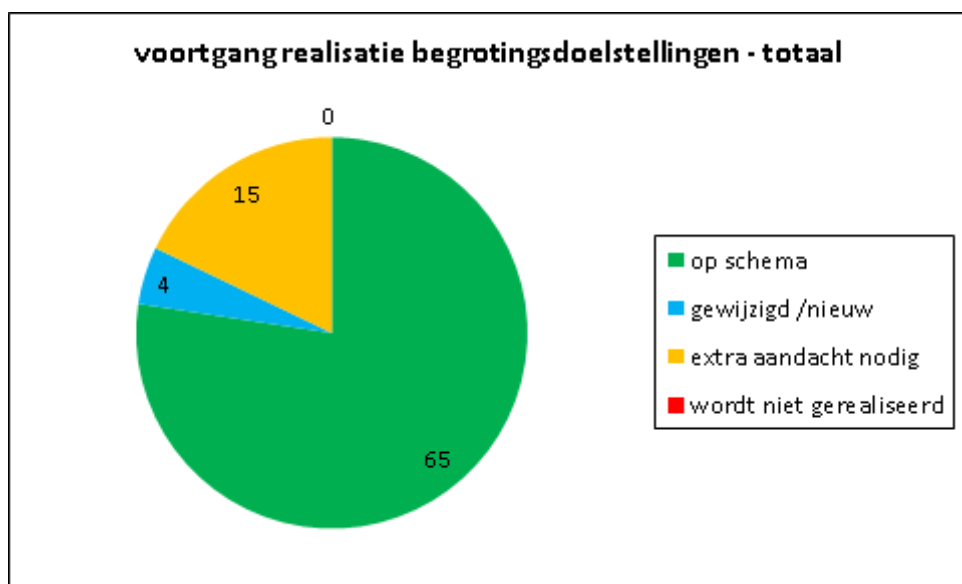
De rapportage over de voortgang is in de vorm van een uitzonderingenrapportage. Dit betekent dat van elk programma middels een diagram zichtbaar is wat de voortgang van de realisatie van de beleidsdoelstellingen is. De kleuren geven aan:

- groen - de realisatie van de doelstelling/maatregel ligt op schema
- oranje - het behalen van de doelstelling/maatregel behoeft extra aandacht
- blauw - de doelstelling/maatregel is nieuw of gewijzigd
- rood - de doelstelling/maatregel wordt niet volgens de planning gehaald

Onderstaande diagram geeft inzicht in de voortgang van de beleidsinhoudelijke doelen van de programma's en bedrijfsvoering zoals die opgenomen zijn in de begroting 2015.

Van de maatregelen liggen 65 op schema (groen), 15 behoeven extra aandacht (oranje) en 4 zijn gewijzigd dan wel nieuw opgevoerd (nieuw is bijvoorbeeld het gaswinningsdossier).

In hoofdstuk 3 en 4 is de voortgang van de 'niet-groene' doelstellingen nader toegelicht.

Samenvatting financiële ontwikkelingen

Ontwikkeling begrotingssaldo en reserves

De mutaties die voortkomen uit deze bestuursrapportage geeft per saldo een extra last van k€ 126. Daarnaast is de financiële tegenvaller van de meicirculaire 2015 meegenomen voor een bedrag van k€ 328. Bij de behandeling van de Kadernota 2016-2019 is de raad hierover geïnformeerd.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het begrotingssaldo weergegeven. Hierin is tevens opgenomen de mutaties die voortvloeien uit de overhevelingen 2014 en door de raad vastgestelde begrotingsmutaties.

Ontwikkeling begrotings saldo 2015	
x € 1.000 (- = nadeel)	
Begrotingssaldo 2015	7
gevolgen jaarrekening 2014	-918
reguliere begrotingsmutaties	-246
mutatie agv berap 2015	-1.095
Begrotingssaldo na berap 2015	-2.252

Financiële mutaties berap 2015:	
mutaties gedekt door een bestemde reserve	-641
mutatie veroorzaakt door de mei circulaire	-328
totaal overige mutaties	-126
	-1.095

In de onderstaande tabel wordt de stand van de reserves weergegeven.

Het totaal van de reserves daalt met k€ 412 ten opzichte van de stand per 1 januari 2015. Deze daling vindt grotendeels plaats bij de bestemde reserves.

De algemene reserve op 31 december 2015 is lager dan het niveau van de begroting 2015 (k€ 3.042). De algemene reserve blijft wel boven de norm van het benodigd weerstandsvermogen, dat bij de jaarrekening 2014 is bepaald op k€ 2.104.

Omschrijving (bedragen x k€; mutaties: + = storting, - = onttrekking)	Stand per 01-01-2015	begrote mutaties	mutaties agv. jaarrekening	mutaties raadsbesluit	gevolgen berap	Stand per 31- 12-2015
Totaal Algemene Reserve	2.711	69	1.331	-987	-454	2.670
Totaal Bestemmingsreserves	2.322	-62	509	-177	-641	1.951
Totaal reserves	5.033	7	1.840	-1.164	-1.095	4.621

Toelichting:

> kolom mutaties agv. jaarrekening	k€ 1.840 is het jaarrekening resultaat 2014
> kolom mutaties raadsbesluiten	gevolg van eerder genomen besluiten en de jaarrekening
> kolom gevolgen berap	-k€ 1.095 totaal begrotingsmutaties berap 2015
> kolom begrote mutaties	k€ 7 is het begrote resultaat 2015

Voortgang realisatie investeringen

In de onderstaande tabel wordt de stand van zaken van de investeringskredieten weergegeven.

De sterke stijging in de totale kredietomvang wordt voornamelijk veroorzaakt door het IHP.

De mutaties in deze bestuursrapportage leiden tot een daling van het benodigde investeringskrediet met k€ 441.

Deze daling wordt veroorzaakt doordat minder investeringskrediet nodig is voor de tractienota (k€ 314) en het investeringskrediet voor de ontsluiting van de Klaarkampenweg (k€ 50) en de Wehestertil (€ 100) worden verplaatst naar 2017.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Totaal invest. krediet 2014	begrote mutaties 2015	mutaties raadsbe- sluiten 2015	Wijziging agv. berap 2015	Totaal invest. krediet 2015
Totaal	10.151	739	1.712	-441	12.161

Toelichting:

totaal uitgestelde investeringskredieten	-150
totaal extra benodigde investeringskredieten	35
totaal vrijvallende investeringskredieten	<u>-326</u>
	-441

in paragraaf 5.4 Investeringskredieten worden de details weergegeven.

2. Ontwikkelingen

Dit tweede hoofdstuk beschrijft de ontwikkelingen van de dossiers PROloog, Krimp en Leefbaarheid, Sociaal Domein, gaswinningsproblematiek en de stand van zaken bezuinigingen.

Ontwikkelingen PROloog

Inleiding

Voor de verschillende deelprojecten van de gebiedsontwikkeling Proloog geven we aan welke voortgang in 2015 is geboekt. Hierbij is onderscheid gemaakt in:

- projecten die onder verantwoordelijkheid van de gemeente worden uitgevoerd;
- projecten die onder de verantwoordelijkheid van derden worden uitgevoerd;
- projecten waarvan de verantwoordelijkheid nog niet duidelijk is.

De financiële vertaling in de gemeentelijke begroting staat beschreven in hoofdstuk 5.4 "Investerings in 2015".

Het Programma Proloog algemeen

Sinds oktober 2014 werken we vanuit een subsidierelatie. De gemeente De Marne kan hierbij subsidieaanvragen indienen bij de provincie voor projecten die als doel hebben: de ontwikkeling van het Lauwersmeer en Lauwersoog. In totaal is een bedrag van € 15,82 miljoen beschikbaar.

Communicatie

Al sinds enige tijd houden we belangstellenden op de hoogte middels nieuwsbrieven (verschijnen ca. 6 keer per jaar). Voor het tussentijds verspreiden van nieuws publiceren we persberichten en worden twitter en de facebookpagina van het Waddenkwartier ingezet.

Risicobeheersing

Op basis van een advies van Deloitte zijn in 2014 de belangrijkste maatregelen voor risicobeheersing uitgevoerd (o.a. de invoering van een verplichtingenadministratie gekoppeld aan centrale inkoop en tussentijdse accountantscontroles). In het begin van 2015 zijn ook de laatste aanbevelingen geïmplementeerd. Het gaat hierbij om een uitbreiding van de financiële verantwoording en de standaardisering van projectdossiers.

Projecten onder de verantwoordelijkheid van de gemeente

Lauwersom

Na het verkrijgen van de subsidiebeschikking voor dit project zijn de ontwerpen voor de belevenisroute uitgewerkt, bestekken gemaakt, aanbestedingsprocedures doorlopen en informatiebijeenkomsten belegd. Bij de uitvoering en voorbereiding van Lauwersom werken we nauw samen met het project Verkeersontsluiting N361 (zie hieronder).

Het project Lauwersom omvat de volgende onderdelen die in 2014 zijn voorbereid en gefaseerd in uitvoering gaan in 2015 en 2016:

• Waterspeeltuin	<u>status</u>
gerealiseerd
• Routes Meerzijde	deels gerealiseerd, deels in
uitvoering
• Fietspad bovenzijde dijk	in voorbereiding

- Trapjes over de dijk in voorbereiding
- Busbalk, havenbalk, twee uitzichtpunten en straatmeubilair in voorbereiding
- Sluisplein in voorbereiding
- Aanpassing veerhaven: pad en parkeerdek deels gerealiseerd, deels in voorbereiding

In de eerste helft van 2015 is de Waterspeeltuin feestelijk geopend. Ook het vlonderpad en het eerste deel van de routes aan de Meerzijde zijn opgeleverd. De tweede fase van de routes aan de Meerzijde is aanbesteed en worden na de zomervakantie gerealiseerd. De overige onderdelen van het project bevinden zich in ontwerp- dan wel de besteksfase.

North Sea Fish

Het project North Sea Fish is in 2014 formeel geëindigd met een eind conferentie in de University Business School van Hull. Meer dan 80 deelnemers uit zeven landen woonden deze conferentie bij waarbij gesproken is over de uitdagingen en kansen voor de Noordzeevervisserij in de 21e eeuw en de ervaringen van twee en een half jaar Interreg-project met elkaar zijn gedeeld. Voor Lauwersoog heeft dit project geresulteerd in het document 'Ontwikkelingsvisie Haven Lauwersoog 2020'. Ook heeft de aanjager Visserij een belangrijke rol gespeeld in het verbeteren van de samenwerking binnen de visserijsector enerzijds en tussen de visserijsector en overheid anderzijds. In het voorjaar van 2015 is het project formeel afgesloten middels accountantsverklaringen. Deze liggen nu nog ter toetsing voor bij de North Sea Region. Verwacht wordt dat binnenkort een positieve beschikking wordt afgegeven. De vervolginzet is er nu op gericht om de functie van aanjager visserij te behouden.

Waddenkwartier

De openbare ruimte rond de voormalige Nordshrimplocatie is ingericht en geschikt gemaakt voor tijdelijk gebruik in de vorm van het Waddenkwartier. De inrichting van het HIP is in 2014 vervolmaakt en met de vestiging van een drietal ondernemers en het uitrollen van een evenementenkalender is het Waddenkwartier nu volop in bedrijf.

Hieronder een greep uit de evenementen die in de eerste helft van 2015 hebben plaatsgevonden:

- Wintermarkt met ijsbaan
- Trekfestival
- Lammetjesdag
- Braderie
- MEER - yoga op de zandplaat
- Muziekfestival
- Natural Food en Goods Market
- Foto expositie KNRM - HIP
- Dag van de Garnaal
- Expositie Eb en Vloed - HIP
- Werelderfgoed Weekend - Wad about plastic?

Vaarcircuit om de Noord

Het projectplan voor Vaarcircuit om de Noord is in 2014 gereed gemaakt. Door diverse ontwikkelingen binnen het Waddenfonds is het echter nog niet gelukt de financiering hiervan rond te krijgen.

Het wachten was op het nieuwe openstellingsbesluit van het Waddenfonds voor de duurzame recreatie en toerisme. Deze zijn op 30 april 2015 bekend geworden. Nader overleg met het Waddenfonds is nu nodig om te verkennen welke aanknopingsmogelijkheden voor het Vaarcircuit hierin zijn opgenomen. Overleggen hierover vinden op dit moment plaats.

Meerzijde Lauwersoog

Het project Meerzijde Lauwersoog richt zich op de ontwikkeling van de zuidkant van Lauwersoog, met name de zone rond de Strandweg staat hierbij centraal. Het project bevindt zich in de haalbaarheidsfase. Het plan wordt nu op hoofdlijnen uitgewerkt en op (financiële) haalbaarheid onderzocht. Verwacht wordt dat dit in de tweede helft van 2015 zal leiden tot een concrete subsidieaanvraag bij de provincie Groningen en eventueel het Waddenfonds.

Projecten onder verantwoordelijkheid van derden

Verkeersontsluiting - N361

In dit project gaat het wegtracé tussen de huidige kruispunten naar de Strandweg en het veerhaventerrein op de schop. Beide kruispunten worden vervangen door rotondes en het tussenliggende gebied wordt ingericht als een 60 km zone. Er worden veilige oversteken gemaakt en de toegang naar de visserijhaven wordt verbeterd. Het project rond de aanpassing van de N361 wordt uitgevoerd onder regie van de provincie Groningen als integraal onderdeel van Proloog.

Bij de rotonde naar de Strandweg zijn de eerste voorbereidende werkzaamheden, in de vorm van het verleggen van gasleidingen, uitgevoerd. De provincie streeft er naar om de overige werkzaamheden in oktober van dit jaar aan te besteden.

Herinrichting Haven Lauwersoog - Kadeverlenging

Het project kadeverlenging stond in 2014 in het teken van het beschikbaar stellen van de cofinanciering door de Exploitatiemaatschappij Haven Lauwersoog (EHL) en het verkrijgen van goedkeuring vanuit de EU in het kader van eventuele staatssteun.

De EHL heeft in juli 2014 laten weten over voldoende cofinancieringsmiddelen te beschikken.

Het onderzoek naar het eventueel voorkomen van ontoelaatbare staatssteun is in 2014 door de Europese Commissie opgestart. Eind april jl. is de Commissie tot de conclusie gekomen dat er geen sprake is van staatssteun. Daarmee kan de verlenging van de kade doorgaan.

Inmiddels is de aanbestedingsprocedure nagenoeg afgerond. De start van de uitvoering staat gepland voor de tweede helft van 2015 en vindt plaats onder de verantwoording van de EHL als een integraal onderdeel van PROloog.

Promotiecampagne Lauwersmeer

De promotiecampagne voor het Lauwersmeer is in 2014 gestart. Marketing Groningen voert dit project uit in opdracht van de Provincie Groningen. Er is een campagnethema ontwikkeld waarmee de promotie van het gebied tijdens een langere periode tot zijn recht kan komen. *Een zeldzame ervaring* staat hierbij centraal in de communicatie. Dit heeft het afgelopen half jaar ook weer geleid tot diverse publicaties in de media (o.a. een special in het Dagblad van het Noorden en diverse tijdschriften) en wordt de website www.lauwersmeer.groningen.nl actueel gehouden.

Garnalencentrum

Telson heeft in 2014 de nieuwbouw voorbereid van een garnalencentrum. Gemeente De Marne is hierbij faciliterend opgetreden. De huisvesting van Telson/Kant in de haven kan op langere termijn van positieve invloed zijn op versterking van de keten (van vangst tot aan consumptie door de klant) en het creëren van mogelijkheden t.a.v. verwerking van het restproduct van de garnaal.

De bouwwerkzaamheden zijn door Telson nu zodanig voorbereid dat deze na de zomervakantie starten.

Museum Eb en Vloed

Op dit moment wordt geen invulling gegeven aan dit project omdat het nog niet financieel haalbaar is.

Wachtvoorziening Robbengatsluis

Binnen dit project worden afmeervoorzieningen gerealiseerd bij de Robbengatsluis welke bedoeld zijn voor schepen die wachten om beschermd te worden. Het remmingswerk voor de sluis wordt vervangen door drijvende steigers. Hierdoor wordt de wachtvoorziening met circa 50 meter verlengd. In 2012 is dit aan de Meerzijde al gebeurd.

De werkzaamheden zijn in april 2015 gestart en inmiddels afgerond.

Overige projecten**Rondje Lauwermeer**

Voor het project Rondje rond het Lauwersmeer is nog niet duidelijk wie straks de verantwoordelijke uitvoerende partij wordt. Het project richt zich op de verbetering van de wandel- en fietsinfrastructuur rond het gehele Lauwersmeer en wordt nu voorbereid onder verantwoordelijkheid van de Stuurgroep Lauwersmeer. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het projectplan, zodanig dat een subsidieaanvraag kan worden ingediend bij provincie en eventueel het Waddenfonds.

Ontwikkelingen Krimp en Leefbaarheid

De activiteiten van het Programma Krimp & Leefbaarheid, die gepland waren voor de eerste helft van 2015, hebben we uitgevoerd. Dat dit geen statisch programma zou worden wisten we al bij de vaststelling van het Woon- en leefbaarheidsplan eind 2011. Al snel bleek dat maatregelen aangepast moesten worden en ook het verloop van het aantal huishoudens is anders ontwikkeld dan verwacht. De laatste maanden wordt duidelijk dat de recente ontwikkelingen rondom de gaswinningsproblematiek in Groningen een grote weerslag hebben op de politiek en het beleid rondom wonen en leefbaarheid. Aan de ene kant liggen daar kansen om de opgaven van demografische ontwikkelingen en leefbaarheid aan te pakken (te versnellen) door koppeling aan het gaswinningsdossier; aan de andere kant zijn er ook grote uitdagingen om het krimp dossier op de kaart te houden. De inzet van het college en het ambtelijk apparaat gaat dan ook uit naar het oppakken van deze kansen en uitdagingen. In het hoofdstuk 'Ontwikkelingen gaswinningsdossier' gaan wij nader in op dit onderwerp.

In onderstaand overzicht doen we verslag van de voortgang van de maatregelen die in de programmabegroting van 2015 zijn weergegeven. De tabel laat zien dat veel projecten goed lopen, maar dat er ook aandachtspunten zijn voor de rest van 2015.

Naam	Maatregel nr.	Uitleg (zie ook WLP)	Stand van zaken
Sloop, sloop-nieuwbouw en aanpassing sociale woningvoorraad.	Maatregel 1 t/m 3.	Acties om woningvoorraad in de pas te laten lopen met de toekomstige behoeften. De acties hierbinnen hebben een looptijd tot 2021; conform afspraken met woningstichting Wierden en Borgen;	Verloopt goed door inzet van de nieuwe projectleider Herstructurering die door middelen uit het krimp fonds aangesteld kon worden. Ontwikkelingen m.b.t. aardbevingsproblematiek blijven aandacht vragen om geen vertraging op te lopen bij de herstructurering van de woningvoorraad.

Naam	Maatregel nr.	Uitleg (zie ook WLP)	Stand van zaken
Project Particuliere Woningverbetering	Maatregel 7 en 29.	De gemeente neemt actief de regie om kwaliteit en uitstraling in de koopsector in stand te houden. Om de koopsector een impuls te kunnen geven, handhaaft de gemeente actiever en is er budget beschikbaar voor particuliere woningverbetering en starterslening t.b.v. opknappen aangekochte woning. (zie projectplan behorende bij voorstel raad d.d. 15 april 2014 en voorstel raad Voorwaarden en procedure starterslening d.d. 24 juni 2014)	Dit project verloopt goed. Er worden naar tevredenheid subsidies voor particuliere woningverbetering uitgegeven. Echter, er zijn nog geen aanvragen gedaan voor de startersleningen. In het najaar evalueren we en leggen de uitkomsten voor aan de raad. Verder is in de zuidwestelijke helft van de gemeente bescheiden gestart naar een inventarisatie m.b.t. onderhoud van woningen.
Onderzoek kansen ruilverkaveling.	Maatregel 10. (onderdeel van Deel&Ulrum)	In sommige gevallen is de te slopen sociale woningvoorraad in een kwalitatief betere staat dan de woningvoorraad die in particulier bezit is. Uitrui van slechte particuliere woningen tegen goede woningen uit de sociale woningvoorraad is dan dus beter voor de totale woningvoorraad. Als onderdeel van het project Deel & Ulrum nemen we de ruilverkaveling ter hand	De gemeente draait mee in een pilot ten behoeve van ruilverkaveling. Andere partners die hierbij betrokken zijn het Kadaster en woningstichting Wierden & Borgen.
Herinrichting bestemmingsplannen	Maatregel 8, 11 en 16.	De aanstaande Actualisering Bestemmingsplannen gebruiken we om de bestemmingsplannen krimpproof te maken.	De gemeente heeft de pijler 'Wonen' van het Woon- en Leefbaarheidsplan geactualiseerd. Daaruit bleek dat er geen behoefte is aan toevoegingen in de woningvoorraad.
Project Ondersteuning eigenaren leegstaand vastgoed	Maatregel 9, 17 en 44.	Er is budget beschikbaar om eigenaren te helpen om te zoeken naar een nieuwe bestemming.	Er is gedurende het eerste half jaar van 2015 in samenwerking met twee betrokken eigenaren en DBF gewerkt aan projectideeën. Dit heeft in een situatie een concrete aanvraag voor ondersteuning uit het budget opgeleverd; de andere situatie is nog in ontwikkeling.
Versterking Informele zorg.	Maatregel 23.	De gemeente ondersteunt netwerken van informele zorg .	Dit onderwerp is opgepakt door middel van het project Noabers.

Naam	Maatregel nr.	Uitleg (zie ook WLP)	Stand van zaken
Uitvoering Woon-en leefbaarheids-monitor.	Maatregel 5 (AV5).	We leven in een netwerksamenleving. Eén van de taken van de gemeente is om kennis(informatie)uitwisseling tussen inwoners en andere actoren op gang te helpen en te faciliteren. We willen daarmee de inwoners van De Marne in staat stellen om zelf verantwoordelijk te zijn voor de vitaliteit van de eigen samenleving. De gemeente ziet voor zich een rol weggelegd, als 'verbinder' binnen het netwerk. Eén van de tools is de monitor. Met kwantitatieve en kwalitatieve informatie wordt de vitaliteit van De Marne zichtbaar gemaakt, er worden gegevens openbaar beschikbaar gesteld (Open Data) en we herhalen het in de tijd, zodat monitoring mogelijk wordt. Verder is binnen de monitor budget beschikbaar om verbeteracties uit te voeren.	Dit project is blijvend in ontwikkeling. Momenteel is er al veel informatie beschikbaar door en over de dorpen. De factsheets met relevante informatie per dorp zijn in te zien op dorpen.demarne.nl. In de komende periode wordt 'het eigendom' van de monitor steeds meer verlegd naar inwoners en partners.

Ontwikkelingen Sociaal domein

De afgelopen jaren is de samenwerking tussen de BMW-gemeenten steeds intensiever geworden. Beleidstaken worden in toenemende mate gezamenlijk opgepakt.

Met de komst van de nieuwe taken in het kader van de decentralisaties is hiertoe een beleidsagenda BMW Sociaal Domein vastgesteld, met bijbehorende begroting. Op deze manier worden de beleidsmatige en uitvoerende krachten van de vier gemeenten gebundeld om een goede uitvoering te kunnen geven aan de taken binnen het sociaal domein.

Vanuit de gezamenlijke beleidsagenda BMW worden onderwerpen binnen het sociaal domein integraal opgepakt. Voorbeelden hiervan, die in het eerste deel van 2015 zijn gestart, zijn de start van de inkoop van de basisvoorzieningen en de Monitor van het sociaal domein.

De Monitor Sociaal Domein verschijnt na afloop van elk kwartaal en houdt de raad op de hoogte van de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Het gaat dan om zaken als (her-)indicaties, cliëntaantallen, werkprocessen, ICT, financiën, privacy, et cetera. De raad heeft de monitor sociaal domein over het 1e kwartaal 2015 inmiddels ontvangen. In de loop van de komende kwartalen wordt de monitor verder ontwikkeld tot een rapportage waarin zowel inhoudelijke als financiële resultaten beter zichtbaar worden gemaakt. De afspraken met de partners in het veld en de inrichting van de administratieve systemen leiden ertoe dat gaandeweg dit jaar het inzicht groeit.

In de onderstaande tabellen wordt op hoofdlijnen de budgetverdeling 2015 van de gedecentraliseerde budgetten van het sociaal domein weergegeven.

Jeugd		
uitvoeringskosten (*)	196.130	
Persoonsgebonden budget (PGB)	790.920	obv. voorschot SVB
Zorg in natura (ZIN)	2.282.270	obv. voorschot RIGG
Totaal begrote kosten	3.269.320	
budget	3.269.320	
saldo	0	

*) incl. versterking voorliggend veld

Het budget Jeugdzorg wordt grotendeels gebruikt om de Sociale Verzekeringsbank en het RIGG mee te bevoorschotten. Omdat op dit moment nog geen tussentijdse afrekening van beide organisaties is ontvangen kan hieromtrent nog niet worden gerapporteerd.

WMO		
inloop GGZ/MEE clientonderst.	144.386	obv. voorschot gem. Groningen
overige	271.977	
uitvoeringskosten (**)	106.838	
Persoonsgebonden budget (PGB)	928.748	obv. voorschot SVB
Zorg in natura (ZIN)	404.894	obv. voorschot gem. Groningen
Totaal begrote kosten	1.856.843	
budget	1.688.249	
saldo	-168.594	
dekking:		
te ontvangen eigen bijdragen	63.594	
bestemde reserve	105.000	
	168.594	

**) incl. transformatie

Hetzelfde kan ook worden opgemerkt voor het WMO budget. Ook hiervan is op dit moment niet duidelijk of de omvang van de voorschotten aan de gemeente Groningen en de Sociale Verzekeringsbank voldoende zijn.

Participatie		
bijdrage werkvoorzieningschap	1.912.505	
gem. regeling Ability	43.395	
bijdrage verliesvoorziening	40.605	
reintegratie instrumenten	481.335	
Totaal begrote kosten	2.477.840	
budget Algemene uitkering	2.250.820	
bijdrage gem. De Marne	227.020	
saldo	0	

De budgetten ten behoeve van de uitvoeringskosten Jeugd en WMO zijn normatief opgenomen. Voor de participatiewet geldt dat er geen uitvoeringsbudget is opgenomen.

Werkelijke uitvoeringskosten

De werkelijke uitvoeringskosten van het sociaal domein vallen hoger uit dan het hiervoor beschikbare budget. Hiervoor is bij de jaarrekening 2014 een bestemde reserve gevormd ter grootte van k€ 164. In juni heeft de raad besloten dat hiervan k€ 147 wordt onttrokken in 2015. Ook het overgehevelde budget CJG k€ 40 dient ter dekking hiervan.

Ontwikkelingen Gaswinningsdossier

Onze gemeente is het laatste halfjaar meer en meer betrokken bij de problemen rond de gaswinning: het gaswinningsdossier.

Het aantal schademeldingen stijgt, in gemeente De Marne zijn inmiddels ruim 1400 schademeldingen.

Met betrekking tot de gaswinning wordt een twee sporen beleid gevoerd:

Het eerste spoor heeft betrekking op:

1. Uitvoering van schadeherstel als gevolg van aardbevingen,
2. Borgen van de (persoonlijke) veiligheid en
3. Uitvoeren van een regelingen rond waardevermeerdering. In de eerste instantie zijn hiervoor de Dialoogtafel en later het Centrum voor Veilig Wonen (CVW) in het leven geroepen.

Het tweede spoor heeft betrekking op de totstandkoming van de Overheidsdienst Groningen. Deze dienst heeft als doelstelling:

1. Groningen veiliger en leefbaarder maken gelet op de gevolgen van de gaswinning;
2. Bewoners de zorg uit handen te nemen bij ingrijpende versterkingsmaatregelen;
3. Een heldere procedure ontwikkelen voor het oplossen van conflicten over bijvoorbeeld de afhandeling van schade.

De overheidsdienst staat onder leiding van de Nationaal Coördinator Groningen. De dienst wordt gevormd door de Rijksoverheid, provincie Groningen en 12 Groningse gemeenten in het aardbevingsgebied.

In het gaswinningsdossier werken de elf Ommelandse gemeenten zoveel mogelijk samen om vanuit de regio grip en regie te houden. Ook de gemeente De Marne moet extra investeren om voldoende te blijven participeren bij de voor haar belangrijke thema's: krimp & leefbaarheid, toekomstperspectief & gebiedsregie en interne coördinatie & afstemming. De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 23 juni 2015 dan ook besloten om hiervoor 2,0 fte extra beschikbaar te stellen.

Kosten

De kosten voor de extra inzet van 2,0 fte is begroot op k€ 150 per jaar en zijn opgenomen in de kadernota 2016-2019. Voor het 2e halfjaar van 2015 betekent dit een bedrag van k€ 75.

Dekking

Er is een compensatieregeling voor kosten die door gemeenten zijn gemaakt en nog gaat maken in relatie tot de gaswinningsproblematiek. Over de definitieve invulling van de regeling wordt nog onderhandeld. Deze regeling heeft in ieder geval betrekking op de periode 1 januari 2013 tot en met 1 januari 2016.

Stand van zaken bezuinigingen

Tabel bezuinigingen

Bedragen x k€

Omschrijving	Begroting			Werkelijk		Begroting
	2014	2015	Totaal	Gerealiseerd	Nog niet gerealiseerd	2016
Totaal aan bezuinigingen						
Taakstellingen	849	270	1.119	1.064	55	214
Oude taakstellingen	70	40	110	89	21	-
Specificatie bezuinigingen						
Organisatiwijziging						
Taakstellingen	786	-	786	769	17	-
Onderhoud						
Taakstellingen	-	250	250	212	38	-
Subsidies/voorzieningen						
Taakstellingen	63	20	83	83		214
Oude taakstellingen	70	40	110	89	21	-

Toelichting

Personele bezuinigingen

In januari 2015 is de reductie in de personele formatie, als onderdeel van de organisatiwijziging, afgerond en is de taakstellende personele bezuiniging voor 98% gerealiseerd. Dat de bezuiniging nog niet volledig is gerealiseerd heeft te maken met een medewerker, die in de loop van 2015 uit dienst is getreden, en daardoor niet het volledige bedrag aan bezuiniging in 2015 kon worden ingeboekt. In 2016 is de volledige taakstelling gerealiseerd.

Subsidies/voorzieningen

De bezuinigingen op de subsidies/voorzieningen zijn grotendeels behaald. De exploitatie van het zwembad is op 1 januari 2014 ondergebracht in een stichting. De gemeente verstrekt een jaarlijkse subsidie voor een bedrag van k€ 66 en betaalt de eigenaarslasten waaronder de kapitaallasten, de verzekeringen, de belastingen en groot onderhoud.

In 2014 is een aantal maatregelen genomen om de bezuiniging van k€ 70 te realiseren. Dit zijn de overdracht van het beheer naar een stichting, de verhoging van de tarieven en enkele energiemaatregelen zoals temperatuurverlaging en het aanbrengen van een afdekdeken. Deze maatregelen leveren een bezuiniging op van k€ 49. De resultaten is nog niet zichtbaar gebleken in de jaarrekening 2014. Dit komt doordat de eindafrekening van het energieverbruik niet is ontvangen. Op dit moment is nog niet exact aan te geven of de taakstellende bezuiniging op het zwembad in zijn geheel wordt gerealiseerd.

Correctie taakstelling bestuurlijke samenwerking (k€ 40)

In de begroting 2012 is een structurele besparing ingevoerd als gevolg van de samenvoeging van I&A, P&O, en SoZaWe afdelingen van de drie samenwerkende gemeenten Bedum, De Marne en Winsum. Deze structurele besparing is bij de samenvoeging al gerealiseerd door een bezuiniging op het personeel en structurele inkoopvoordelen op accountantskosten, kopieermachines, licentiekosten etc. De besparingen zijn echter nooit verrekend met de taakstelling.

Dit wordt nu gecorrigeerd (zie ook paragraaf financiële mutaties). Deze correctie is voor de meerjarige werking opgenomen in de kadernota 2016-2019.

Onderhoud

De taakstellende bezuiniging op de onderhoudsbudgetten infrastructuur, gebouwen en de buitendienst is gerealiseerd.

Infrastructuur

Grontmij heeft berekend dat een taakstellende bezuiniging van k€ 150 mogelijk is in de jaren 2015 tot en met 2018. Dit blijkt uit de doorrekening op basis van visuele wegininspecties. De uitvoering van het onderhoud is in 2015 dan ook gebaseerd op het verlaagde onderhoudsbudget.

Gebouwen

Vanaf 2015 is voor een versoering van de uitvoering op onderhoud van gebouwen, een taakstellende besparing van k€ 40 opgenomen. Deze taakstelling is al in 2014 gerealiseerd op het planmatig onderhoud gebouwen recreatieve vaart en op sportaccommodaties.

Buitendienst

Bij het formuleren van de taakstelling is uitgegaan van vertrek van een drietal medewerkers bij de afdeling Beheer waarbij het vacaturegeld voor de helft beschikbaar zou blijven. Hiermee zou de taakstelling van k€ 60 behaald kunnen worden en zouden de resterende middelen flexibel kunnen worden ingezet. In tegenstelling tot de verwachting heeft slechts één medewerker gebruik gemaakt van de mogelijkheid om met vervroegd pensioen te gaan. Conform afspraak is van het vacaturegeld van k€ 44 een bedrag van k€ 22 blijven staan ten behoeve van flexibele inzet. Aan taakstelling staat dus nog k€ 38. De tweede helft van dit jaar onderzoeken we of resterende taakstelling op andere wijze ingevuld kan worden.

Stand van zaken omvang voorziening organisatiewijziging

Tabel overzicht voorziening organisatiewijziging

Bedragen x k€			
Kostenposten	Uitgaven 2014-2015	Verplichtingen	Totaal
Medewerkers 60+	1.262	-	1.262
Boventallig door organisatiewijziging	121	200	321
Dag minder werken	5	68	73
Medewerkers van werk naar werk	228	478	706
Organisatieontwikkeling 2014	18	-	18
Overig (ondersteuning)	83	39	122
Totalen	1.677	825	2.502

Toelichting

In de kolom "uitgaven 2014-2015" zijn de bedragen opgenomen die daadwerkelijk zijn uitgegeven. In de kolom "Verplichtingen" zijn bedragen gereserveerd voor toekomstige verplichtingen (vanaf juli 2015) die voortvloeien uit de organisatiewijziging. De verwachting is dat de omvang van de voorziening (k€ 2.575) voldoende is om de kosten te dekken.

Organisatiewijziging

Als gevolg van de organisatiewijziging zijn er zeven medewerkers met keuzepensioen gegaan en is met deze medewerkers een aanvullende compensatieregeling overeengekomen.

Drie medewerkers hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid een dag minder te gaan werken, waarbij conform het sociaal plan 50% doorbetaling plaatsvindt van het salaris.

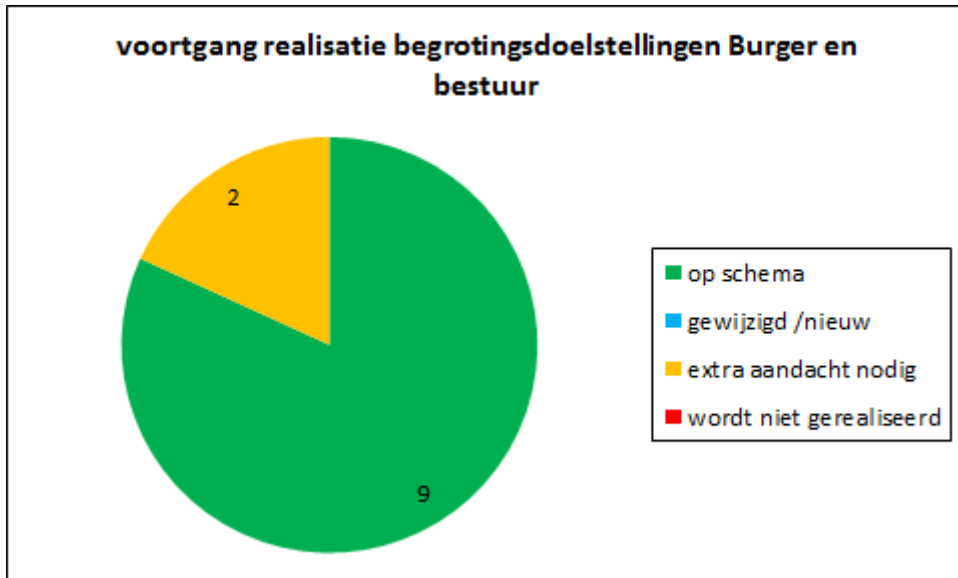
Er zijn drie medewerkers geheel of gedeeltelijk boventallig verklaard waarmee een traject van werk naar werk is gestart. Hiervan zijn twee medewerkers inmiddels elders in dienst getreden dan wel tijdelijk gedetacheerd. Met één medewerker is een vergoeding overeengekomen waarmee de periode van werk naar werk traject en de periode van de WW-verplichtingen is afgekocht. De medewerker is met ingang van 1 april 2015 uit dienst getreden.

De overige kosten hebben betrekking op de kosten van de plaatsingscommissie, juridische bijstand, pensioenadvisering en advies en begeleiding van het organisatiewijzigingsproces.

3. Verantwoording programma's

3.1. Burger en bestuur

In onderstaand diagram wordt de voortgang in de realisatie van de begrotingsdoelstellingen weergegeven.

Welke belangrijke resultaten kunnen we melden?

- De verbouwing van het Gemeentelijk Contact Centrum, (GCC) is voltooid;
- In het kader van de organisatieontwikkeling is een projectplan opgesteld om de processen van de levering van de gemeentelijke producten en diensten te optimaliseren;
- We hebben op woensdag 18 maart 2015 de provinciale en waterschapsverkiezingen in onze gemeente georganiseerd. Tevens is het aantal stembureaus gereduceerd van 15 naar 9;
- De handboeken Basisregistratie Personen (BRP) en de waardedocumenten zijn geactualiseerd;
- We hebben in de BMW samenwerking het zaaksysteem geïnstalleerd en als pilot worden meldingen openbare ruimte geregistreerd;
- We hebben een nieuwe opzet van de dorpenronde ingesteld. Dat heeft het contact met de dorpsverenigingen versterkt;
- De invoering van de landelijke productencatalogus in onze digitale Gemeentewinkel heeft de omschrijvingen van de producten en diensten op onze website verduidelijkt;
- Op de voorpagina van onze website is een rubriek "veel gestelde vragen" toegevoegd.

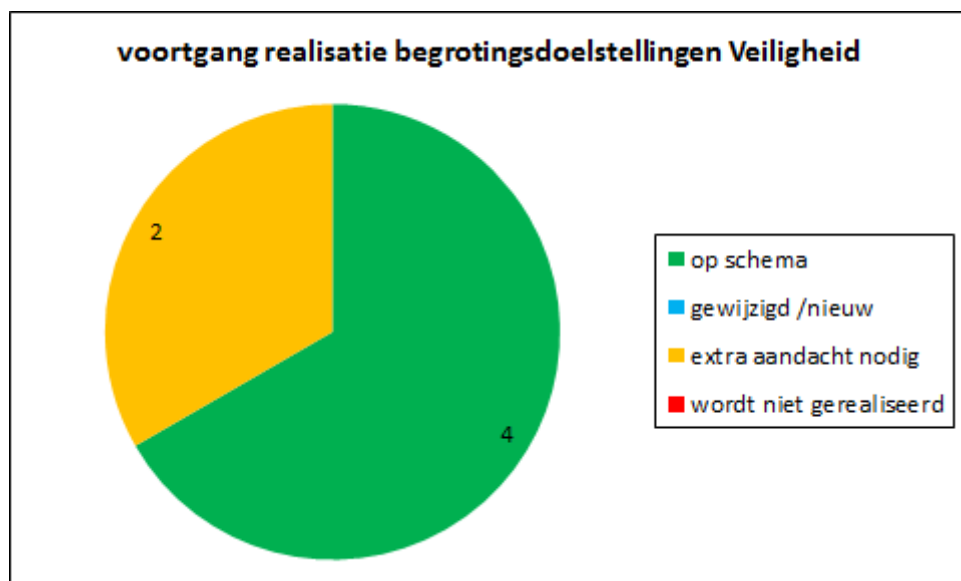
Doelstellingen waarvan de voortgang in de realisatie niet op schema is worden hieronder toegelicht.

Doelstelling 1	Gemeentelijke Contact Centrum (GCC) voltooien				
Maatregel 1.2	Organisatie inhoudelijk inrichten op GCC				
Prestatie Indicator	Medewerkers en werkzaamheden voorbereiden				
	2014	2015	2016	2017	2018
		Front office-activiteiten overhevelen naar GCC			
		Medewerkers trainen om GCC-diensten te verlenen			
Rapportage	verklaring: Invulling maatregel strekt zich uit over langere periode en is nog niet afgerond.				
	maatregel: In het kader van de organisatieontwikkeling is een werkgroep ingesteld die op een planmatige wijze de processen binnen het GCC gaat vormgeven en verbeteren.				
	financiële consequenties: Financiering vindt plaats vanuit de bestemde reserve organisatieontwikkeling.				

Maatregel 3.3	De pilot van de dorpenwebsite (http://dorpen.demarne.nl) uitbreiden.				
Prestatie Indicator	Aantal dorpen op de dorpenwebsite uitbreiden.				
	2014	2015	2016	2017	2018
	Dorpenwebsite http://dorpen.demarne.nl evalueren	Meer dan drie dorpen op de dorpenwebsite http://dorpen.demarne.nl			
Rapportage	verklaring: Er wordt gewerkt aan uitbreiding van de website met twee dorpen, maar we merken dat dorpen zich uit eigen beweging niet aanmelden. Dorpen hebben eigen websites en hebben vaak moeite genoeg om dit te onderhouden. Of zij hebben geen website, en stellen andere prioriteiten. De overige acties voor de woon & leefbaarheidsmonitor lopen volgens planning.				
	maatregel: Er wordt onderzocht of we de website kunnen onderbrengen bij Marnecultuur.nl.				
	consequenties: In september volgt een besluit over continuering van de website.				

3.2. Veiligheid

In onderstaand overzicht wordt de voortgang in de realisatie van de begrotingsdoelstellingen weergegeven.

Welke belangrijke resultaten kunnen we melden?

- Door de invoering van huisverbod online worden daders van huiselijk geweld beter in kaart gebracht, waardoor zowel slachtoffer als dader daadwerkelijk zorg en hulp geboden kan worden.
- Door het opstellen van de shortlist zijn alle betrokken jongeren van de hinderlijke jeugdgroep in kaart gebracht.

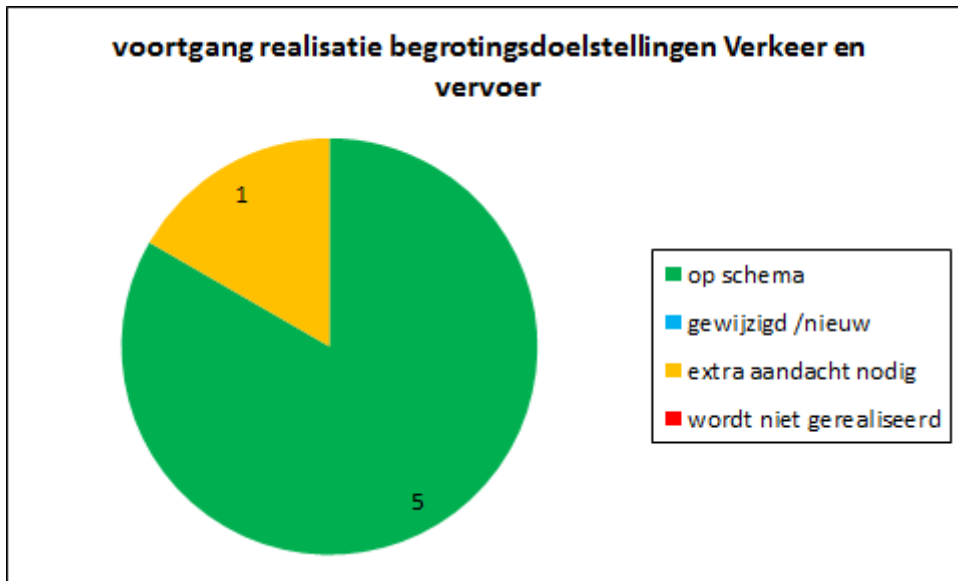
Doelstellingen waarvan de voortgang in de realisatie niet op schema is worden hieronder toegelicht.

Doelstelling 3	Een sociaal en veilige leefomgeving met een minimum aan criminaliteit en geweld				
Maatregel 3.2	De Wet Tijdelijk Huisverbod uitvoeren.				
Prestatie Indicator	Het aantal huisverboden blijft onder de 2 per jaar				
	2014	2015	2016	2017	2018
	1	1	1	0	0
Rapportage	verklaring: Er zijn inmiddels 2 huisverboden opgelegd. Oorzaak: 1. Registratie methode is gewijzigd: administratie is geautomatiseerd in huisverbodonline. Huisverbod wordt sneller geregistreerd. 2. Er is huiselijk geweld gepleegd buiten gemeente De Marne door een dader die geen bewoner is van gemeente De Marne. Omdat het slachtoffer wel in gemeente De Marne woont, is het huisverbod in onze gemeente geregistreerd.				
	maatregel: Continuering van bestaande maatregel.				

Maatregel 3.3	Repressief optreden door politie, voor wat betreft de openbare orde en veiligheidsaspecten. Jongeren die overlast veroorzaken doorverwijzen naar Bureau Halt. Actieve interactie met de jeugd door het jongerenwerk (kennen en gekend worden)				
Prestatie Indicator	Daling van het aantal jeugdoverlast incidenten resp. doorverwijzingen Halt				
	2014	2015	2016	2017	2018
	Jeugdoverlast: 36	Jeugdoverlast: 25			
	Verwijzing Halt: 7	Verwijzing Halt: 5			
Rapportage	verklaring:				
	Jeugdoverlast: Er is in februari een jeugdgroep geregistreerd die veel overlast heeft veroorzaakt, waardoor er meer inzet noodzakelijk is van politie en ketenpartners.				
	Halt: Er zijn in het eerste half jaar van 2015 2 jongeren verwezen naar Halt.				
	maatregel:				
	Continuering van bestaande maatregel.				
	financiële consequenties:				
	Geen				

3.3. Verkeer en vervoer

In onderstaand overzicht wordt de voortgang in de realisatie van de begrotingsdoelstellingen weergegeven.

Welke belangrijke resultaten kunnen we melden?

Doelstelling 1: Zorgen voor een goede bereikbaarheid van de gemeente onder waarborgen van leefbaarheid en verkeersveiligheid:

- Met het project N361 is op 3 juli 2015 begonnen. Als eerste wordt de rotonde bij Ranum aangelegd. Na aanleg van de Rotonde bij Ranum wordt de weg in fasen aangelegd.
- De voorbereidingen voor de aanleg van het fietspad Mensingeweer-Baflo zijn afgerond. Na de zomervakantie begint de aanleg van het fietspad.
- De plannen voor de voorbereiding van verkeersmaatregelen over het tracé Mensingeweer-Menneweer zijn gereed. De plannen worden nu civieltechnisch voorbereid.
- Het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) is herijkt. Een notitie hiertoe is aangeboden aan de raad in mei 2015. Na de zomervakantie maken we een plan voor de aanpak voor een pilot plattelandsmobiliteit.
- Vanaf begin 2015 is verkeerseducatie centraal gecoördineerd door het Verkeers- en Vervoersbureau. Hieraan nemen alle gemeenten deel om nog meer dan voorheen verkeerseducatie effectiever te maken.
- Er is begonnen met het project "Veilig door de Marne". Er zijn meerdere bijeenkomsten geweest en hiervoor is ruime belangstelling.

Doelstelling 2: Zorgen voor een minimaal veilig en functioneel onderhouden wegennet op basis van de methodiek rationeel wegbeheer:

- Het wegenonderhoud 2015 loopt goed op schema.
- In de eerste helft van 2015 zijn de wegen geïnspecteerd. De inspectie geeft als score asfaltverharding 84,1% en voor de klinkerverharding 89,8% zeer goed t/m matig. We liggen hiermee goed op schema voor het behalen van de prestatie-indicator 2015.
- De plannen voor de Hoofdstraat in Pieterburen zijn op 8 juni 2015 toegelicht aan de inwoners van Pieterburen. Het overgrote deel van de inwoners zijn tevreden over de plannen. In oktober 2015 worden de werkzaamheden uitgevoerd.

- Op 6 mei 2015 zijn de plannen voor verbeteringen aan de Electraweg, de Zuurdijksterweg nabij Zuurdijk en de Churchillweg nabij Zoutkamp toegelicht. Inwoners waren erg te spreken over de verbeteringsvoorstellen. Hoewel er teerhoudend asfalt is gevonden en deze moet worden afgevoerd gaat het werk na de zomervakantie 2015 in uitvoering. Op 15 juni 2015 zijn de plannen voor aanpassing aan de Mattenesserlaan te Eenrum met betrokkenen besproken. De plannen zijn aangepast naar aanleiding van opmerkingen. Met het werk Mattenesserlaan wordt na de zomervakantie begonnen.
- Het advies voor de keuze van de aanbestedingsvorm voor wegenonderhoud is gereed. Na de zomervakantie werken we aan de aanbesteding voor de periode 2016 tot en met 2019.

Doelstelling 3: Bevorderen van de veiligheid van de woonomgeving door een goede openbare verlichting:

- Voorafgaand aan de herijking van het beleidsplan is een kwaliteitsrapportage gemaakt. Totaal hebben we 2837 lantarenpalen en 2955 armaturen. 86% van de lichtmasten en 94% van de armaturen is in goede staat. Binnen 5 jaar moeten ca. 370 lichtmasten en 21 armaturen worden vervangen.

De doelstelling waarvan de voortgang in de realisatie niet op schema is wordt hieronder toegelicht.

Doelstelling 4	Terugdringen van het energieverbruik van de openbare verlichting in 2020 met 20% en in 2030 met 50% ten opzichte van 2013.				
Maatregel	1. Opstellen van een plan van aanpak op basis van een berekening (scan), hoeveel energie er kan worden bespaard in de gemeente. 2. Vervangen, waar mogelijk, van conventionele verlichting door zeer energiezuinige LED verlichting				
Prestatie Indicator	Reduceren van het energieverbruik van openbare verlichting ten opzichte van 2013.				
	2014	2015	2016	2017	2018
	2,9 %	5,7 %	8,6 %	11,4 %	14,3 %
Rapportage	verklaring: Onze gemeente heeft heel veel armaturen vervangen voor 2013 en daarmee het referentiekader tav energieverbruik hoog gelegd.				
	maatregel: Na vervanging van armaturen en een ander brandregiem verwachten we de besparing op termijn te kunnen halen.				
	financiële consequenties: Geen				

3.4. Economische zaken, landbouw en visserij, recreatie en toerisme

In onderstaand overzicht wordt de voortgang in de realisatie van de begrotingsdoelstellingen weergegeven.

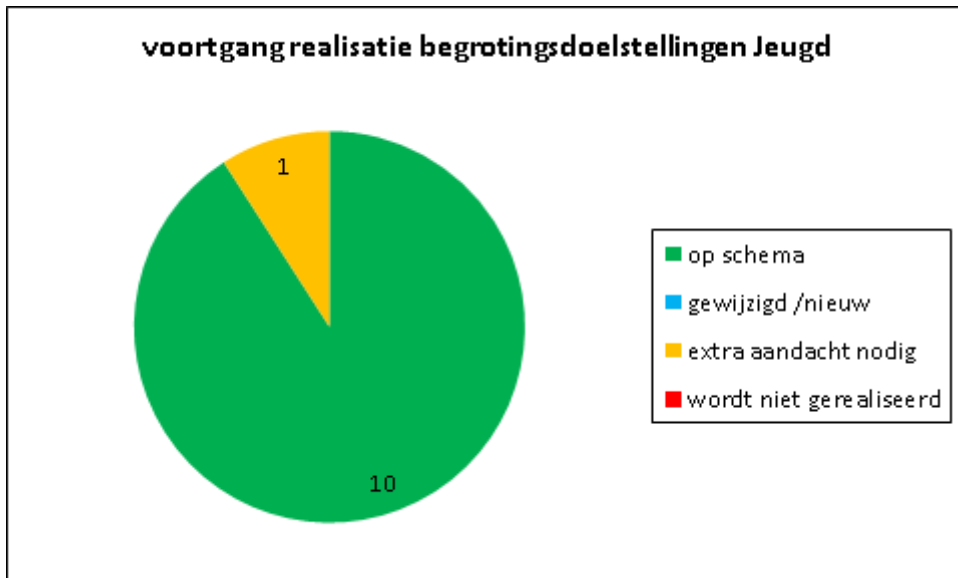

Welke belangrijke resultaten kunnen we melden?

- Het netwerk tussen gemeente(n) en bedrijven is verder uitgebouwd. Zo is er weer een goed bezochte ondernemersavond georganiseerd en zijn de banden aangehaald met de Economicboard (De Economic Board Groningen is opgericht om de economie in het aardbevingsgebied te versterken).
- Tevens is aansluiting gezocht bij de uitvoeringsagenda Arbeidsmarkt en Economie van de Eemsdelta.

3.5. Jeugd

In onderstaand diagram wordt de voortgang in de realisatie van de begrotingsdoelstellingen weergegeven.

Welke belangrijke resultaten kunnen we melden?

- Het Integraal Huisvestingsplan is geactualiseerd en vastgesteld door de raad. Het financieel dekkende IHP wordt ondersteund door alle schoolbesturen. Met het IHP investeert de gemeente in clustering van onderwijs, peuterspeelzaal en mogelijk kinderopvang in schoolgebouwen.
- In het eerste kwartaal heeft het succesvolle project Jongeren Aan Zet een plek gekregen in het reguliere jongerenwerk, waardoor de resultaten van het project ook geborgd zijn. Zowel door LEADER als het Krimpfonds is subsidie toegekend ten behoeve van dit project (in totaal k€150). Het verzoek om vaststelling van deze subsidies (incl accountantsverklaring) is reeds verzonden. Een gedeelte van de toegekende subsidies is al verstrekt. Na definitieve vaststelling van deze subsidies worden de resterende subsidiebedragen aan de gemeente overgemaakt, waarmee het project definitief is afgerond.

De doelstelling waarvan de voortgang in de realisatie niet op schema is wordt hieronder toegelicht.

Doelstelling 3	We zorgen voor passende hulp voor ouders en jongeren die intensieve zorg en bescherming nodig hebben.				
Maatregel	De gemeente gaat de intensieve jeugdzorg uitvoeren.				
Prestatie Indicator	Opdracht geven aan het Regionaal Inkooporgaan Groninger Gemeenten (RIGG) om flexibele ondersteuning en zorg in te kopen.				
	2014	2015	2016	2017	2018
		Uitvoeren	Uitvoeren	Uitvoeren	Uitvoeren
Rapportage	<p>verklaring: Een van de doelstellingen is 'het zorgen voor passende hulp voor ouders en jongeren die intensieve zorg en bescherming nodig hebben'. Deze zorg wordt zowel in ZIN (zorg in natura) als PGB (persoonsgebonden budget) geboden. Op deze manier wordt de doelstelling gehaald. Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk over de uitgaven van PGB's en de daarbij behorende risico's.</p> <p>maatregel: Voor wat betreft deze financiële risico's ontvangt de raad hiertoe elk kwartaal de monitor sociaal domein. In deze monitor wordt naast het inhoudelijk deel de vinger aan de pols gehouden met betrekking tot de financiële voortgang van (onder andere) de ontwikkelingen rondom de PGB's. In de loop van 2015 wordt deze monitor verder ontwikkeld. De beschikbaarheid van de hierin opgenomen informatie zal gedurende dit jaar worden verbeterd ten opzichte van de eerste monitor.</p> <p>financiële consequenties: Nnb</p>				

3.6. Sport, kunst en cultuur

3.6.1. Sport

Uit het onderstaande diagram blijkt dat de voortgang in de realisatie van de drie begrotingsdoelstellingen op schema ligt.

Welke belangrijke resultaten kunnen we melden?

- De Buurt-Sportcoach zet zich in voor bevordering van een breed sport-en beweegaanbod.
- De Stimuleringsregeling GIDS is uitgevoerd. Hiervoor is de brochure "**De Marne, kern gezond! Doet u mee?**" opgesteld en verspreid.
- De 1^e fase energiebesparende maatregelen zwembad (plaatsen afdekdeken ondiep bad en frequentie geregelde pompen) is uitgevoerd.
- De privatisering van de tennisbanen is afgerond.

3.6.2. Kunst en Cultuur

Uit de onderstaande diagram blijkt dat de voortgang in de realisatie van de twee begrotingsdoelstellingen op schema ligt.

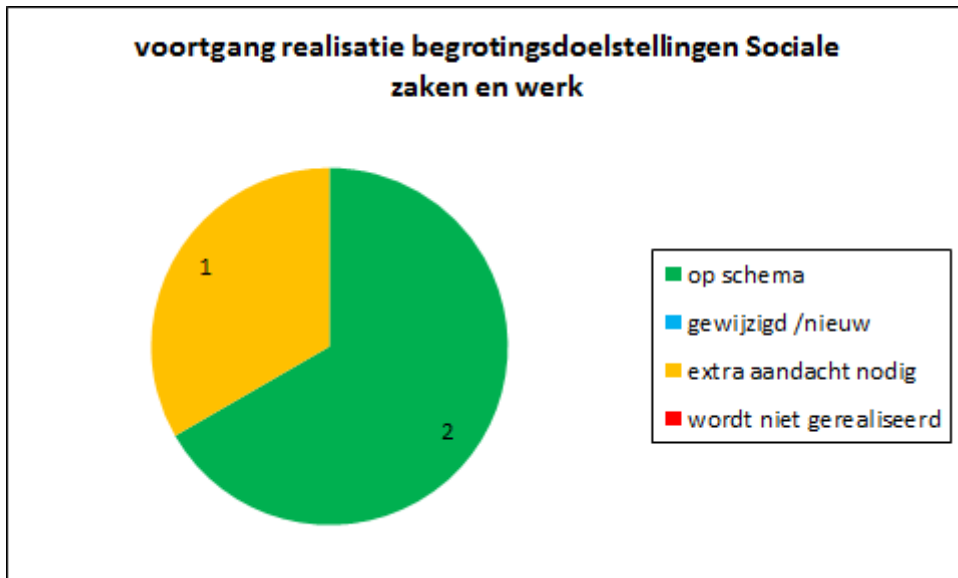

Welke belangrijke resultaten kunnen we melden?

- Binnen het programma kunst en cultuur zijn, net als in voorgaande jaren, subsidies verstrekt. Ten opzichte van voorgaande jaren zijn deze aanvragen meer integraal in behandeling genomen. Dit betekent dat aanvragen in overleg met de vitaliteitscoördinator worden beoordeeld.

3.7. Sociale Zaken en Werk

In onderstaand diagram wordt de voortgang in de realisatie van de begrotingsdoelstellingen weergegeven.

Welke belangrijke resultaten kunnen we melden?

- De invlechting van Sociale Zaken Eemsmond in Sociale Zaken BMW is per 1 april gerealiseerd en gaat verder onder de naam Sociale Zaken en Werk Hoogeland.
- De Participatiewet is formeel ingevoerd en de realisatie ligt op schema. Er zijn wel zorgpunten en die worden aangegeven.
- De harmonisatie van het minima- en armoedebelief van de vier gemeenten is in deze periode afgerond.
- Er zijn vervolgstappen gezet voor de vorming van een nieuwe uitvoeringsstructuur werk en inkomen voor de vier gemeenten (Werkplein Noord-Groningen, Sociale Zaken en Werk Hoogeland en Ability).
- Voor de gemeente De Marne wordt in tegenstelling tot de drie andere gemeenten geen IAU (incidenteel aanvullende uitkering) bij het ministerie aangevraagd. De ontwikkeling van de omvang van de bijstandspopulatie in 2014 is bij ons in lijn met het door het ministerie verstrekte budget. Dit is bij de andere drie gemeenten niet het geval.

De doelstellingen die extra aandacht nodig hebben, worden hieronder toegelicht.

Doelstelling 1	We gaan de Participatiewet invoeren.				
Maatregel	We stellen de verordeningen en het implementatieplan vast en starten met de uitvoering.				
Prestatie Indicator	Vaststellen verordeningen en implementatieplan en starten met de uitvoering.				
	2014	2015	2016	2017	2018
	Voorbereiding met zeven gemeenten BMW-DAL	Vaststellen verordeningen implementatieplan en start uitvoering	uitvoeren	uitvoeren	uitvoeren
Rapportage	verklaring: De formele realisatie ligt op schema. Per 1 juli 2015 zijn alle lopende uitkeringen aangepast aan de nieuwe wetgeving. Voor nieuwe uitkeringen golden de nieuwe regels direct vanaf 1 januari. Inhoudelijk zijn er zorgen en dat betreft met name de nieuwe doelgroep. En de zorg betreft het samenspel tussen het doelgroepenregister/afspraakbanen, afwijzing Wajong en het niveau van de nieuwe doelgroep. Door de strenge keuringseisen voor doelgroepenregister en Wajong gaat er een doelgroep naar de gemeenten die wordt geacht nog arbeidscapaciteit te hebben. De werkelijkheid laat een ander beeld zien.				
	maatregel: <ul style="list-style-type: none"> - Aan de orde stellen in arbeidsmarktregio; - Staatssecretaris informeren (is gebeurd vanuit de arbeidsmarktregio); - Individuele klanten wijzen op en ondersteunen bij beroepsmogelijkheden en herkeuring. 				
	consequenties: Mogelijk groter aandeel in de doelgroep van personen die langdurig zijn aangewezen op bijstand/ondersteuning. Er zijn/worden aanpassingen gedaan bij de keuringseisen. Omtwikkelingen worden gevolgd.				

3.8. Maatschappelijke ondersteuning en zorg

Uit de onderstaande diagram blijkt dat de voortgang in de realisatie van alle twaalf begrotingsdoelstellingen op schema ligt.

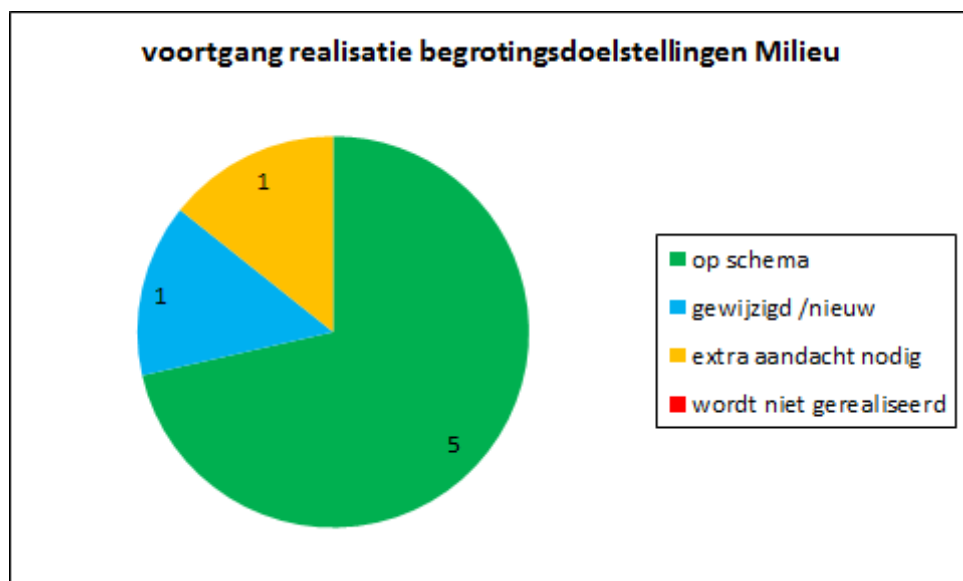
Welke belangrijke resultaten kunnen we melden?

- De verzelfstandiging van de ontmoetingspunten betekent een verandering voor de beheerscommissies. Door het betrekken van de ontmoetingspunten bij de dorpsavonden, hebben een aantal dorpen een verbredingsslag kunnen maken en zijn ze goed op weg naar verzelfstandiging. Twee (Ulrum en Kloosterburen) van de vier dorpen hebben de stap al gezet en zijn opgegaan in een groter geheel binnen het dorp.
- Er is goed contact met alle dorpen en de vindbaarheid van de coördinator Vitaliteit wordt steeds groter. Hierdoor ontstaat het gewenste samenspel tussen overheid, dorpen en maatschappelijk partners waarin initiatieven tot bloei komen en inwoners worden toegerust en ondersteund op hun vraagbehoefte.
- Langzamerhand worden de contouren zichtbaar van hoe bewonersinitiatieven kunnen worden verbonden aan mensen die in het kader van de Participatiewet een traject moeten volgen. Tot aan mei zijn totaal 5 mensen actief (geweest) in een bewonersinitiatief.
- In 2015 is ook gestart met het inkooptraject van de Wmo begeleiding 18+. We doen dit met 12 Groninger gemeenten volgens het Ommelander samenwerkingsmodel. In de eerste helft van 2015 zijn de pijlerpartners gecontracteerd. Nu volgt de contractering van de uitvoerders. Eind 2015 is dit proces afgerond en zullen alle contracten zijn afgesloten.

Doelstelling 3	Kwetsbare burgers zijn in staat om zolang mogelijk zelfstandig in hun eigen omgeving te functioneren en deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer.				
Maatregel	Inzet ketenpartners en zorgloket voor het bieden van algemene individuele ondersteuning.				
Prestatie Indicator	<ul style="list-style-type: none"> • Beleid huishoudelijke hulp aanpassen. • Uitvoeren nieuwe taken. 				
	2014	2015	2016	2017	2018
		Uitvoeren	Uitvoeren	Uitvoeren	Uitvoeren
Rapportage	verklaring: Een van de doelstellingen is 'kwetsbare burgers in staat stellen zolang mogelijk zelfstandig in hun eigen omgeving te functioneren en deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer'. Deze zorg wordt zowel in ZIN (zorg in natura) als PGB (persoonsgebonden budget) geboden. Op deze manier wordt de doelstelling gehaald. Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk over de uitgaven van PGB's en de daarbij behorende risico's.				
	maatregel: Voor wat betreft deze financiële risico's ontvangt de raad hiertoe elk kwartaal de monitor sociaal domein. In deze monitor wordt naast het inhoudelijk deel de vinger aan de pols gehouden met betrekking tot de financiële voortgang van (onder andere) de ontwikkelingen rondom de PGB's. In de loop van 2015 wordt deze monitor verder ontwikkeld. De beschikbaarheid van de hierin opgenomen informatie zal gedurende dit jaar worden verbeterd ten opzichte van de eerste monitor.				
	financiële consequenties: Nnb				

3.9. Milieu

In onderstaand diagram wordt de voortgang in de realisatie van de begrotingsdoelstellingen weergegeven.

Welke belangrijke resultaten kunnen we melden?

- Reductie kosten (ca. k€200) door goede voorbereiding en uitvoering werkzaamheden vervangen riolering Molenstraat-Havenstraat in Eenrum.
- In het waterteam worden de werkzaamheden van deelnemende gemeente gebundeld en aanbesteed. Door de goede samenwerking binnen het waterteam zijn we samen sterker.
- We zijn gestart met een onderzoek waarbij niet op basis van leeftijd riool wordt vervangen maar te kijken naar de risico's. Hiermee kunnen de middelen daar ingezet worden waar dat nodig is op grond van een risico-inschatting.
- Het Klimaatbeleidsplan kent als subdoelstelling: uitvoeren van energiebesparende maatregelen voor het zwembad. In de eerste helft van dit jaar zijn alle geplande maatregelen voor het zwembad uitgevoerd (plaatsing afdekdeken, plaatsing frequentie geregelde pompen en het instellen van een lagere watertemperatuur).

De doelstelling waarvan de voortgang in de realisatie niet op schema is wordt hieronder toegelicht.

Doelstelling 4	Kwalitatief goede begraafplaatsen aanbieden.				
Maatregel	Begraafplaatsen aanpassen en plannen uitvoeren en opstellen.				
Prestatie Indicator	Begraafplaatsen Hornhuizen, Mensingeweer en Leens aanpassen en plannen uitvoeren en opstellen.				
	2014	2015	2016	2017	2018
		Beleidsplan Begraven opstellen Uitvoeringsplan Begraafplaatsen 2015 uitvoeren			

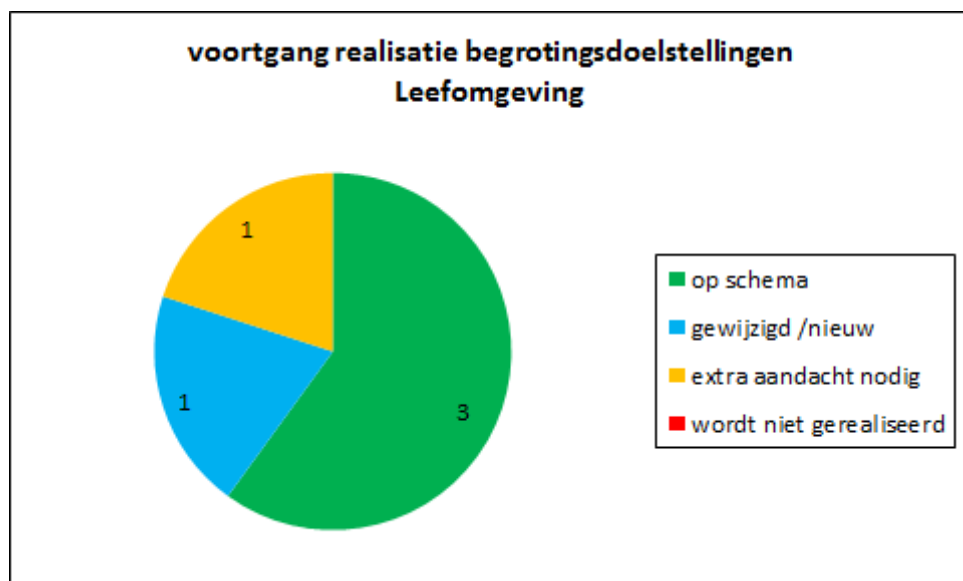
	Begraafplaatsen Hornhuizen en Mensingeweer aanpassen en uitbreiden			
	Urnenveld begraafplaats Leens maken			
	Uitvoeringsplan Begraafplaatsen 2016 opstellen			
Rapportage	verklaring: Er is niet realistisch gepland.			
	maatregel: De activiteiten worden opnieuw gepland en opgenomen in de begroting 2016.			
	consequenties: Het realiseren van de doelstelling is verschoven naar 2016.			

Doelstelling 6	Het Klimaatsbeleidsplan uitvoeren.
----------------	------------------------------------

Maatregel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een netwerk opbouwen en onderhouden: aanhaken bij andere partijen en financieringsbronnen. 2. Het project 'Slim Wonen in de Marne' uitvoeren. 3. Energiebesparing bij gemeentelijke gebouwen onderzoeken. 4. Energiebesparende maatregelen voor het gemeentehuis en het zwembad uitvoeren. 5. Het plan 'De Marne Duurzaam verlicht' uitvoeren. 6. Duurzame mobiliteit invoeren binnen de gemeentelijke organisatie. 7. De gemeentelijke interne milieuzorg uitvoeren. 8. De Lokale Agenda 21 ondersteunen. 				
Prestatie Indicator	Plannen en maatregelen uitvoeren.				
	2014	2015	2016	2017	2018
		Project 'Slim Wonen in de Marne' uitvoeren			
		Energie-besparende maatregelen gemeentehuis en zwembad uitvoeren			
Rapportage	verklaring: Als onderdeel van de reorganisatie/bezuiniging is besloten om voortaan anders om te gaan met de beleidsvelden milieu en duurzaamheid. Deze beleidsvelden worden niet meer vanuit een eigen sectorale lijn opgepakt maar zo veel als mogelijk integraal meegenomen bij alle nieuwe ontwikkelingen. (Onderdelen van) maatregelen 1,3, 6, 7 en 8 die enkel gericht zijn op deze sectorale aanpak worden door de gemeente niet langer actief ondersteund.				
	maatregel: n.v.t.				
	consequenties: Lopende projecten (Slim wonen, energiebesparende maatregelen zwembad/gemeentehuis, De Marne Duurzaam verlicht) worden gewoon uitgevoerd. Voor nieuwe projecten is niet langer een gemeentelijke "aanjager" duurzaamheid en milieu beschikbaar. Dit specifieke aspect kan daardoor meer op de achtergrond geraken.				

3.10. Leefomgeving

In onderstaand diagram wordt de voortgang in de realisatie van de begrotingsdoelstellingen weergegeven.

Welke belangrijke resultaten kunnen we melden?

- De beheerverordening Grote Kernen is vastgesteld.
- Actualisatie van de pijler Wonen als onderdeel van het Woon en Leefbaarheidsplan.
- Opening educatie waterspeeltuin en de oplevering van het vlonderpad, beiden onderdeel van het project Proloog - Lauwersom.

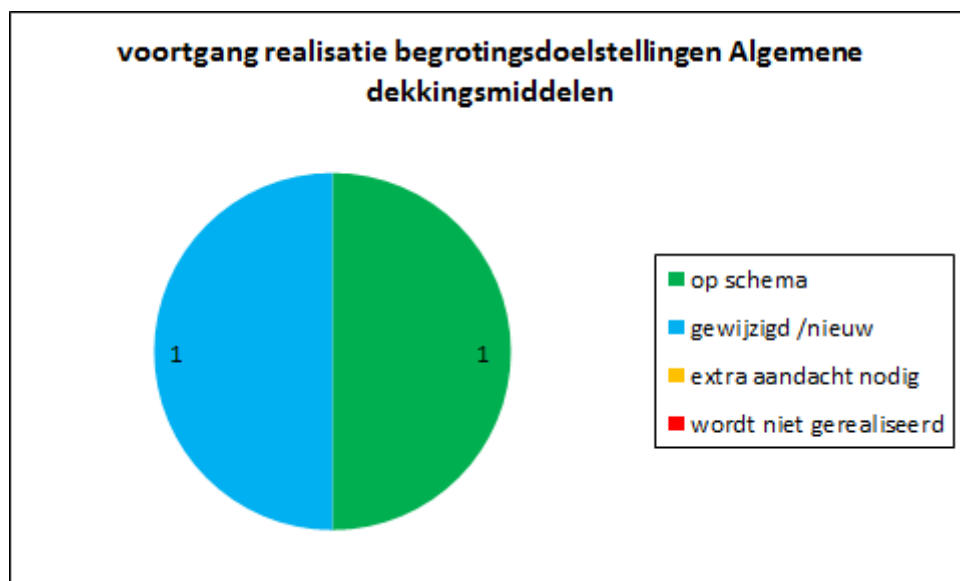
De doelstelling waarvan de voortgang in de realisatie niet op schema is wordt hieronder toegelicht.

Doelstelling 2	Uitvoeren van het Woon en Leefbaarheidsplan.				
Maatregel	1. Uitvoering geven aan het Programma Krimp en Leefbaarheid. 2. Herstructurering van de woningvoorraad.				
Prestatie Indicator	N. v. t.				
	2014	2015	2016	2017	2018
Rapportage	verklaring: De uitvoering van de maatregelen in deze doelstelling gaan goed. Bij een van de deelprojecten onder het programma Krimp en Leefbaarheid is echter het gereserveerd budget voor startersleningen nog niet aangesproken.				
	maatregel: In het najaar van 2015, een jaar na start van de starterslening, zal deze regeling geevalueerd worden. Op basis daarvan wordt de starterslening heroverwogen. Dit kan zijn een aanpassing van de regeling of het stopzetten van de regeling en de middelen voor andere doeleinden inzetten.				
	consequenties: Consequentie van het niet lopen van de starterslening kan zijn dat het beschikbare budget onaangesproken blijft; dit bedrag zal dan na afloop van de Programma periode (2021) terug vervallen naar de provincie tenzij tussentijds besloten wordt tot een andere aanwending van de middelen.				

Doelstelling 5	Belangen van de burgers van de gemeente de Marne zo goed als mogelijk vertegenwoordigen binnen het gaswinningsdossier (nieuwe doelstelling).				
Maatregel	1. Organiseren van een adequate gemeentelijke vertegenwoordiging binnen het gaswinningsdossier.				
Prestatie Indicator	N. v. t.				
	2014	2015	2016	2017	2018
Rapportage	verklaring: Inmiddels is hiervoor extra capaciteit beschikbaar gesteld. Hierbij wordt prioriteit gegeven aan de onderdelen: leefbaarheid & krimp, toekomstperspectief & gebiedsregie en (interne) coördinatie en afstemming.				

3.11. Algemene dekkingsmiddelen

In onderstaand diagram wordt de voortgang in de realisatie van de begrotingsdoelstellingen weergegeven.

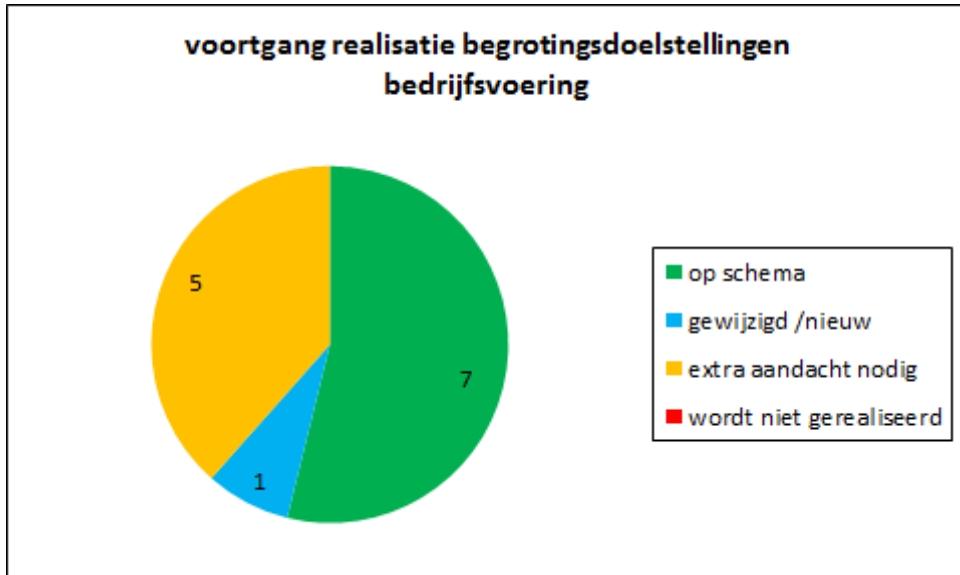
De doelstelling waarvan de voortgang in de realisatie niet op schema is wordt hieronder toegelicht.

Doelstelling 2	Uitgangspunt voor de tarieven is dat deze kostendekkend zijn.				
Maatregel	De kostenverdelingssystematiek wordt aangepast aan de nieuwe organisatie.				
Prestatie Indicator	Nieuwe kostenverdelingssystematiek.				
	2015	2016	2017	2018	2019
		Uitwerking voorstel	Toepassen op begroting 2016		
Rapportage	<p>verklaring: Deze maatregel is op blauw gezet omdat met ingang van 1 januari 2016 het aspect van de vennootschapsplicht voor bepaalde overheidsactiviteiten meegenomen moet worden in een eventuele aanpassing van de kostenverdelingssystematiek. De nieuwe wet is op 26 mei door de Eerste Kamer aangenomen. Correct toerekenen van kosten aan producten is van belang om het bedrag van de VPB-last te bepalen.</p> <p>maatregel: Begin 2015 is een afstudeeropdracht geformuleerd over het doen van een onderzoek naar de kostenverdelingssystematiek van de tarieven bij de Gemeente De Marne. Deze onderzoeksoopdracht is uitgezet bij de Hanzehogeschool in Groningen en wordt inmiddels door een student uitgevoerd. De verwachting is dat de student in oktober de onderzoeksoopdracht gaat afronden. De resultaten van dit onderzoek willen we gaan gebruiken bij een eventueel voorstel tot aanpassing van de kostenverdelingssystematiek.</p> <p>consequenties: Gelet op het tijdpad van het onderzoek (oktober gereed) is de verwachting dat de eventuele effecten nog niet in de concept begroting 2016 kunnen worden verwerkt. De effecten kunnen kostenverplaatsingen zijn tussen producten als gevolg van gewijzigde interne (uur)tarieven. Het totaal van de begroting wijzigt in principe niet.</p>				

	<p>NB: in de nieuwe hoofdlijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt de methodiek van kostenverdelingssystematiek eenduidig voorgeschreven. Hiermee winnen begroting en verantwoording aan transparantie en door de eenduidige systematiek kan een betere vergelijking worden gemaakt met andere gemeenten. De verwachting is dat de nieuwe voorschriften op 1 januari 2017 van kracht worden.</p>
--	---

4. Bedrijfsvoering

In onderstaand diagram wordt de voortgang in de realisatie van de begrotingsdoelstellingen weergegeven.

Welke belangrijke resultaten kunnen we melden?

Organisatieontwikkeling

- Door het vaststellen van het definitieve plaatsingsplan op 20 januari 2015 is de organisatiewijziging afgerond;
- In januari 2015 zijn er rondetafelgesprekken gevoerd met alle medewerkers om te onderzoeken wat er in onze organisatie goed gaat en waar ruimte is voor verbetering. Planmatig gaan we kleine en grote verbetermaatregelen doorvoeren die bijdragen aan steeds meer kostenbewustzijn, efficiency, klant- en resultaatgericht werken. Inmiddels zijn werkgroepen aan de slag op het terrein van ontwikkeling en projecten (O&P), verbeteren van de processen binnen het Gemeentelijk Contact Centrum (GCC) en het verbeteren van de ondersteunende processen planning en control, HRM gesprekkencyclus, inkoop en bestuursvoorstellen;

Planning & Control

- Het proces van opstellen en vaststellen van de jaarstukken 2014 en kadernota 2016-2019 is conform planning afgerond. Daarbij zijn de jaarstukken door de accountant voorzien van een goedkeurende verklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid;
- De bestuurlijke planning en control producten worden met behulp van de applicatie LIAS Enterprise opgesteld. Hierdoor verloopt het proces van opstellen van de P&C-documenten efficiënter waardoor de kwaliteit van de informatievoorziening is verbeterd;

HRM

- De applicatie Youpp is geïmplementeerd waardoor we o.a. de salarisstroken digitaal kunnen gaan verstrekken;

Informatie en Automatisering

- In het 1e halfjaar zijn de voorbereidingen gestart voor het opstellen van een informatiebeveiligingsplan. Deze wordt in het 2e halfjaar vastgesteld.

Inkoop

- De samenwerking op het gebied van inkoop tussen de gemeenten BMW/DAL/Oldambt verloopt goed en structureel. Er is een gezamenlijke actiekalender, gezamenlijke inkoopvoorwaarden en er heeft harmonisatie plaatsgevonden van drempelwaarden inkopen en aanbesteden;
- Volgens de methode Best Value (prestatie-inkoop) zijn vijf medewerkers opgeleid als kernteam;
- De aanbestedingen binnen het project PROloog (Waterspeeltuin en Belevenisroute) zijn succesvol afgrond en inmiddels uitgevoerd;
- Een Europese Openbare Aanbesteding voor onderhoud riolering en onkruidbestrijding is doorlopen samen met de gemeenten Bedum, Winsum, Eemsmond en De Marne. Mede door gezamenlijke inkoop zijn de prijzen gedaald.

De doelstelling waarvan de voortgang in de realisatie niet op schema is wordt hieronder toegelicht.

Planning & Control

Doelstelling 5	We zorgen er voor dat de financiële verordeningen actueel zijn.				
Maatregel	Door wetswijzigingen en eigen beleidswijzigingen gaan we een aantal verordeningen opnieuw aan de raad voorleggen.				
Prestatie Indicator	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuw vastgestelde verordening Financieel Beheer • Nieuw vastgesteld Treasurystatuut (door college) 				
	2014	2015	2016	2017	2018
	Vastgestelde Financiële verordening	Vastgesteld treasurystatuut			
Rapportage	verklaring: De ontwikkelactiviteiten in het kader van planning & control zijn ondergebracht in het organisatie-ontwikkeltraject. Een werkgroep planning en control heeft een projectplan opgesteld waarin o.a. de nieuw op te stellen financiële verordening in de planning staat voor 2015. De nieuwe financiële verordening wordt in oktober 2015 aan de raad aangeboden. Dit was gepland eind 2014.				
	maatregel: De op te stellen nieuwe financiële verordening wordt opgepakt door de werkgroep planning en control dat onderdeel uitmaakt van het organisatieontwikkelings-traject.				
	financiële consequenties: Geen				

Doelstelling 6	Wij werken in onze organisatie doelmatig en doeltreffend.				
Maatregel	We doen systematisch onderzoek naar de mate van doelmatigheid en doeltreffendheid van onze organisatieonderdelen.				
Prestatie Indicator	<ul style="list-style-type: none"> De raad stelt twee onderwerpen vast die onderzocht worden op doelmatigheid en doeltreffendheid. Uitvoeren van de onderzoeken. 				
	2014	2015	2016	2017	2018
	Vaststellen onderwerpen	Uitvoeren onderzoeken	Implementeren aanbevelingen		
Rapportage	verklaring: De raad heeft voor 2015 geen onderwerpen benoemd die onderzocht gaan worden.				
	maatregel: In de auditcommissie zal dit punt worden geagendeerd om eventueel een voorstel te doen voor onderwerpen. De prestatie-indicatoren die bij de doelstelling zijn geformuleerd hebben betrekking op onderzoeken zoals genoemd in artikel 213a van de gemeentewet. Wel zijn er twee andere activiteiten te noemen die bijdragen aan deze doelstelling, namelijk:				
	1. de rekenkamercommissie doet momenteel onderzoek naar PROLoog. De onderzoeksvraag luidt: "In hoeverre beschikt de raad over voldoende informatie om te kunnen besluiten over deelprojecten van PROloog en de daarmee samenhangende financiële risico's en beleidsdoelstellingen". 2. de organisatie zit momenteel in een organisatieontwikkelingstraject waarbij een aantal processen projectmatig worden doorgelicht en verbeterd. De raad heeft bij de jaarrekening 2014 daarvoor een bestemde reserve organisatie / competentieontwikkeling ter beschikking gesteld.				
	financiële consequenties: Geen				

Doelstelling 7	De accountant geeft een goedkeurende verklaring op het gebied van rechtmatigheid en getrouwheid.				
Maatregel	Rechtmatigheidscontroles worden systematisch en tijdig uitgevoerd zoals vastgesteld in een jaarlijks geactualiseerd en goedgekeurd werkplan.				
Prestatie Indicator	<ul style="list-style-type: none"> Controleplan en normenkader is voor 1 juni vastgesteld door de raad. Uitvoeren van de controles. 				
	2014	2015	2016	2017	2018
		Vastgesteld controleplan en normenkader			
Rapportage	verklaring: Het opstellen van het controleplan heeft vertraging opgelopen omdat de accountant in de raadsbrief interim-controle heeft aangegeven om de interne controles mede te baseren op een risicoanalyse. Het uitwerken van een risicoanalyse heeft enig onderzoek en daardoor tijd gevergd waardoor het interne controleplan niet voor 1 juni kon worden vastgesteld.				
	maatregel: Het interne controleplan staat geagendeerd voor de raadsvergadering van 22 september 2015.				
	financiële consequenties: Geen				

HRM

Doelstelling 8	We gaan de processen in de samenwerking P&O zo efficiënt mogelijk inrichten.				
Maatregel	We gaan de personeelsdossiers en salarisstroomjes digitaliseren. We gaan het beoordeling- en beloningsbeleid, het verzuimbeleid en het opleidings- en ontwikkelingsbeleid harmoniseren.				
Prestatie Indicator	<ul style="list-style-type: none"> • Personeelsdossiers en salarisstroomjes zijn gedigitaliseerd. • Het beleid op beoordeling- en beloningsbeleid, verzuimbeleid en opleidings- en ontwikkelbeleid is geharmoniseerd. 				
	2014	2015	2016	2017	2018
		Voltooid			
Rapportage	verklaring: <ul style="list-style-type: none"> - Digitalisering van de salarisstroomjes is voltooid. D.m.v. Youpp is de digitale salaristroom door de medewerkers te benaderen. In 2015 zal de salarisstroom ook nog op papier worden verstrekt. Dit komt omdat een aantal mensen, zoals raadsleden, geen toegang hebben tot de geautomatiseerde De Marne omgeving. - De digitalisering van de personeelsdossiers ligt achter op schema als gevolg van capaciteitsgebrek. - In het kader van de organisatieontwikkeling een gesprekscyclus ontwikkeld waarin planning, functioneren en beoordelen is opgenomen. Met ingang van 1 november 2015 wordt deze cyclus ingevoerd. - Het verzuimbeleid is geharmoniseerd. - Opleidings- en ontwikkelbeleid is voor de drie gemeenten gelijk. Daar zal nog een optimaliseringsslag in plaatsvinden. 				
	maatregel: Digitalisering personeelsdossiers: Voor de digitalisering van de personeelsdossiers is een langer traject noodzakelijk. Dat kost veel tijd waarvoor bij P&O geen ruimte is. Bij een gespecialiseerd bureau is een offerte opgevraagd. De daadwerkelijke digitalisering zal in 2016 worden afgerond.				
	(financiële) consequenties: De kosten van uitbesteding zijn k€ 6.				

Informatie en Automatisering

Doelstelling 10	We gaan onze ICT middelen op een efficiënte en effectieve manier inzetten				
Maatregel	We gaan concrete afspraken en keuzes maken voor de (door)ontwikkeling van de (bestaande) informatievoorziening.				
Prestatie Indicator	Vastgesteld informatieplan.				
	2014	2015	2016	2017	2018
		Vastgesteld informatieplan			
Rapportage	verklaring: Door nieuwe projecten waarbij I&A betrokken zijn is deze doelstelling onderbelicht.				
	maatregel: In het 2e halfjaar wordt gestart met het opstellen van een informatieplan. Naar verwachting zal de vaststelling in 2016 plaatsvinden.				
	(financiële) consequenties: -				

Facilitaire zaken

Doelstelling 13	We gaan vanuit de behoefte de dienstverlening aan burgers en bedrijven verbeteren.				
Maatregel	We gaan procesgerichter samenwerken door zaakgericht werken in te voeren.				
Prestatie Indicator	We voeren zaakgericht werken in.				
	2014	2015	2016	2017	2018
	Koersnotitie Plan van Aanpak	Implementatie			
Rapportage	verklaring: Het zaaksysteem is BMW breed geïnstalleerd. Als pilot in de gemeente De Marne worden meldingen openbare ruimte in het zaaksysteem geregistreerd. Wanneer dit succesvol is verlopen zal verdere uitrol plaatsvinden. Dit kost meer tijd dan gepland en zal niet in 2015 zijn gerealiseerd.				
	maatregel: Wanneer de pilot succesvol is verlopen zal verder uitrol plaatsvinden. De verwachting is dat de implementatie in 2016 is voltooid ipv. in 2015.				
	financiële consequenties: Geen				

5. Financiële ontwikkelingen

5.1. Financiële mutaties 2015 (voorgestelde begrotingswijzigingen)

Ten opzichte van de begroting 2015 verwachten wij de volgende mutaties:

Bestuursrapportage 2015 x € 1.000 (- = nadeel)		2015	voor: Algemene reserve (AR) / Bestemde	Structureel / Incidenteel
Programma 0 Overhead				
1	Uitkering voormalig personeel	30	AR	S (KN)
2	Aanbestedingsplatform Negometrix	-3	AR	S (KN)
	mutaties programma 0 Overhead	27		
Programma 1 Burger en Bestuur				
3	Rekenkamer	-5	AR	S
4	Bestuurlijke samenwerking	-40	AR	S (KN)
5	Uitvoering verkiezingen	23	AR	I
	mutaties programma 1 Burger en Bestuur	-22		
Programma 2 Veiligheid				
6	Veiligheidsregio (VGR) - opleidingen	-20	AR	S (KN)
		-25	AR	I
	mutaties programma 2 Veiligheid	-45		
Programma 3 Verkeer en vervoer				
7	Gladheidsbestrijding	-6	AR	I
8	Grasmaaien Ability	-5	AR	S
9	Groenonderhoud	-8	AR	S
10	Landschapsbescherming	-3	AR	S (KN)
11	Beheer en onderhoud speelterreinen	-4	AR	I
12	Aanpassing Hoofdstraat Pieterburen (dekking: bestemde res.)	-81	BR	I
13	Subsidieverstrekking N361 (dekking: bestemde res.)	-560	BR	I
	mutaties prgr.3 Verkeer en vervoer	-667		
Programma 4 EZ, landbouw en visserij, recreatie en Toerisme				
14	Deelname Programma Waddenzeehavens	-8	AR	S (KN)
	mutaties prgr.4 EZ, landbouw en visserij, recr. en Toerisme	-8		
Programma 7 Sociale zaken en werk				
15	Schuldhelpverlening	20	AR	S (KN)
16	Loonkostensubsidie	-25	AR	S (KN)
17	Bijdrage Ability	31	AR	I
18	Minimabeleid	-49	AR	S
19	Uitvoering BBZ	-7	AR	S
	mutaties programma 7 Sociale zaken en werk	-30		
Programma 8 Maatschappelijke ondersteuning en Zorg				
20	Regiotaxi	-20	AR	S (KN)
21	Gevolgen Meicirculaire 2015 (zie ook mutatie 28)	75	AR	S (KN)
	mutaties progr. 8 Maatsch. ondersteuning en Zorg	55		
Programma 9 Milieu				
22	subsidie Energievisie Leens	30	AR	I
	mutaties programma 9 Milieu	30		
Programma 10 Leefomgeving				
23	Bouwleges	-60	AR	S (KN)
24	Grondbedrijf	-3	AR	S
25	Basisregistratie grootschalige topografie	20	AR	S (KN)
	mutaties programma 10 Leefomgeving	-43		
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
26	Bezwaar aanslagen BTW en BCF	PM	n.v.t.	n.v.t.
27	Gevolgen mei circulaire 2015 (zie ook mutatie 22)	-403	AR	S (KN)
28	Lokale agenda 21	11	AR	I
	mutaties algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-392		
Totaal		-1.095		

NB. S (KN) - betreft een post waarvan de meerjarige werking al is opgenomen in de kadernota 2016-2019.

5.2. Toelichting financiële mutaties

1 Uitkering voormalig personeel (wachtgeld)

De begrotingspost "uitkering voormalig personeel" is te hoog opgenomen in de begroting en kan structureel naar beneden worden bijgesteld.

Deze post is voor de meerjarige werking al opgenomen in de kadernota 2016-2019.

2 Digitaal inkopen en aanbesteden

Vanaf 2016 zijn overheden verplicht om al hun aanbestedingen digitaal uit te voeren. De gemeente De Marne is in 2013 gestart met het volledig digitaal aanbesteden via het aanbestedingsplatform Negometrix.

Omdat hiervoor in de aanloop naar de wetsaanpassing geen geld in de begroting is gereserveerd, dient dit als nog te worden opgenomen. De jaarlijkse kosten bestaan uit licentiekosten (k€ 3).

Deze post is voor de meerjarige werking al opgenomen in de kadernota 2016-2019.

3 Rekenkamer

Het bedrag dat al enige jaren in de begroting wordt opgenomen is onjuist. In het verleden zijn er afspraken gemaakt over een bedrag per inwoner (€ 1,00) wat neer komt op een bedrag van k€ 10.

Voorgesteld wordt het huidige budget (k€ 5) te verhogen met k€ 5.

4 Correctie taakstelling bestuurlijke samenwerking

In de begroting 2012 is een structurele besparing ingevoerd als gevolg van de samenvoeging van I&A, P&O, en SoZaWe afdelingen van de drie samenwerkende gemeenten Bedum, De Marne en Winsum.

Deze structurele besparing is bij de samenvoeging al gerealiseerd door een bezuiniging op het personeel en structurele inkoopvoordelen op accountantskosten, kopieermachines, licentiekosten etc. De besparingen zijn echter nooit verrekend met de taakstelling. Dit wordt nu gecorrigeerd.

Deze post is voor de meerjarige werking al opgenomen in de kadernota 2016-2019.

5 Provinciale Staten en Waterschapsverkiezingen

Er is bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten en Waterschapsverkiezingen gebruik gemaakt van minder stemlokalen. Hierdoor zijn er lagere kosten ontstaan voor de bemensing van de stemlokalen en inrichting.

6 Veiligheidsregio Groningen (VR Groningen)

In mei 2013 is door het algemeen bestuur van de VR Groningen besloten om de begrote opleidingskosten mee te nemen in de begroting van de VR Groningen. De extra kosten i.v.m. het verloop van personeel worden op basis van nacalculatie verrekend. Gezien het vertrek van een aantal vrijwilligers en de leeftijdsopbouw van de blusgroepen is de verwachting dat er de komende jaren extra budget voor de post opleidingen benodigd is.

Deze post is voor de meerjarige werking al opgenomen in de kadernota 2016-2019 (begrotingsjaar 2016).

7 Gladheidsbestrijding

In de 1ste 2 maanden van 2015 zijn veel kosten gemaakt in verband met gladheidsbestrijding. Er is geen budget meer voor eventuele gladheidsbestrijding in de laatste maanden van dit jaar.

8 Grasmaaien Ability

In de begroting is een budget opgenomen voor het grasmaaien door Ability. Deze brengt, conform afspraak, de kosten in rekening inclusief een correctie in verband met loon- en prijsstijgingen.

De indexering is niet meegenomen in de begroting. In de begroting wordt het uitgangspunt gehanteerd van het niet automatische indexeren.

9 Groenonderhoud

In de begroting is een budget opgenomen voor het groenonderhoud door Abillity. Deze brengt, conform afspraak, de kosten in rekening inclusief een correctie in verband met loon- en prijsstijgingen.

De indexering is niet meegenomen in de begroting. In de begroting wordt het uitgangspunt gehanteerd van het niet automatische indexeren.

10 Contributie landschapsbescherming

Het aantal iepen in ons gebied is uitgebreid. Dit heeft tot gevolg dat de jaarlijkse contributie aan de Iepenwacht is gestegen.

Deze post is voor de meerjarige werking al opgenomen in de kadernota 2016-2019.

11 Beheer en onderhoud speelterreinen

De gemeente is verantwoordelijk voor de ondergronden (bv. schors of zand) op de speelplaatsen.

Om deze op het gewenste niveau te houden is extra budget nodig.

Daarnaast is de jaarlijkse vergoeding aan de speelplaatsenverenigingen gemiddeld k€ 15 terwijl het budget k€ 13 bedraagt.

12 Aanpassing hoofdstraat Pieterburen

De bij de jaarrekening 2014 gevormde bestemde reserve wegen wordt gebruikt om de aanpassing van de Hoofdstraat te Pieterburen in oktober van dit jaar te financieren.

13 Subsidie N361

De bijdrage aan de provincie Groningen, in verband met de aanpassing van de N361, moet dit jaar worden betaald. De kosten van deze bijdrage worden gedekt uit de gelijknamige bestemde reserve.

14 Deelname Programma Waddenzeehavens

De gemeente is in 2013 een verplichting aangegaan voor het lidmaatschap bij de Vereniging van Waddenzeehavens. De contributie hiervoor bedraagt € 7.500 per jaar. Deelnamekosten van 2014 zijn betaald vanuit het project North Sea Fish, en de kosten voor de jaren 2016 en 2017 zijn opgenomen in de kadernota.

15 Schuldhulpverlening

In 2014 is minder een beroep gedaan op de schuldhulpverlening dan bij het opstellen van de begroting 2014 is ingeschat. Dit effect kan worden doorvertaald in de (meerjaren)begroting.

Deze post is voor de meerjarige werking al opgenomen in de kadernota 2016-2019.

16 Loonkostensubsidie

Binnen de Participatiewet worden de kosten van de loonkostensubsidies (inclusief de garantiebannen) ondergebracht bij de inkomensvoorzieningen. Hiervoor werden deze werkzaamheden gefinancierd uit de geoordeelde specifieke budgetten (re-integratie). De kosten voor een combinatie uitkering/loonkostensubsidie zijn naar verwachting hoger dan alleen bijstandskosten, omdat de loonkostensubsidie wordt betaald naar het Wettelijk Minimumloon (WML).

Deze post is voor de meerjarige werking al opgenomen in de kadernota 2016-2019.

17 Bijdrage Ability

De omvang van de verliesvoorziening is aangepast aan de begroting 2015 van Ability.

18 Minimabeleid

In de (meerjaren) begroting 2015-2018 is een afzonderlijke mutatie in de opbrengsten opgevoerd voor de Klijnsmagelden (onderdeel "meedoen met minima") afkomstig uit de kadernota 2015-2018. De Klijnsmagelden maken ook onderdeel uit van de totale mutatie algemene uitkering die afkomstig is van de meicirculaire 2014. Deze mutatie is eveneens in de (meerjaren) begroting 2015-2018 verwerkt. Dus per abuis dubbel opgevoerd. Deze fout wordt nu gecorrigeerd.

19 Uitvoering wet Bijstandbesluit zelfstandigen (BBZ)

Conform de voorlopige beschikking voor het jaar 2015 bedraagt de vaste bijdrage van het Rijk k€ 12. In de begroting is k€ 27 opgenomen. Daarnaast is de verwachting dat ten aanzien van het declarabele deel rekening gehouden moet worden met het normbedrag inzake de ontvangsten BBZ bedrijfskrediet van k€ 30 in plaats van k€ 22. Per saldo betekent dit een negatieve bijstelling van k€ 7.

20 Regiotaxi

De taxitarieven zijn in de afgelopen jaren niet geïndexeerd. Dit heeft geleid tot een overschrijding in 2014 van k€ 18. Om overschrijding te voorkomen is het budget structureel verhoogd met 10%. Deze post is voor de meerjarige werking al opgenomen in de kadernota 2016-2019.

21 Gevolgen meicirculaire 2015 (zie ook mutatie 28)

De gevolgen van de meicirculaire zijn als addendum bij de kadernota 2016-2019 gevoegd. De gevolgen voor de jaren 2016 en verder zijn reeds verwerkt bij de kadernota, de gevolgen voor het jaar 2015 worden in de bestuursrapportage verwerkt.

Hier zijn de gevolgen voor de omvang van de budgetten in programma 8 weergegeven.

22 Subsidie project 'Vliegende brigade'

In het jaar 2008 zijn voor de ontwikkeling van de Energievisie Centrum Leens kosten gemaakt tot een bedrag van k€ 40. Deze kosten zijn ten laste gekomen van de algemene middelen en dus de algemene reserve. Na onderzoek is gebleken dat de gemeente hiervoor een subsidie van maximaal 75% tegemoet kan zien door de subsidiegever, de provincie Groningen. De ontvangen gelden (k€ 30) komen ten gunste van de algemene middelen.

23 Leges en bouwvergunningen

In de programmabegroting 2015 is geraamd dat er een bedrag van k€ 313 binnenkomt aan leges voor bouwvergunningen. De stand per 1 juni 2015 bedraagt k€ 110. Wanneer dit wordt geëxtrapoleerd, mag verwacht worden dat de totale inkomsten voor 2015 uitkomen op een bedrag van ca. k€ 264. Afgerond is dit ca. k€ 60 minder dan geraamd.

De oorzaak is gelegen in zowel het wegvallen van bouwactiviteiten als gevolg van de economische crises en krimp en daarnaast in de toename van de vergunningvrije bouwactiviteiten.

Ten opzichte van 2014 is wel een forse groei merkbaar, toen werd er in het hele jaar ca. k€ 145 aan bouwleges ingeboekt.

Deze post is voor de meerjarige werking al opgenomen in de kadernota 2016-2019.

24 Aan- en verkoop gronden

De gemeente heeft het beleid dat gronden die niet meer benodigd zijn voor haar strategische grondpositie worden verkocht. In dit kader heeft het college de afgelopen periode besloten tot verkoop van een perceel landbouwgrond nabij het bedrijventerrein in Ulrum en het voormalige volkstuinencomplex van Houwerzijl. Beide percelen werden voorheen verpacht, dan wel waren in gebruik als volkstuincomplex. Door verkoop komen structurele inkomsten uit verhuur/verpachting te vervallen. Het gaat hierbij om een bedrag van k€ 3.

25 Basisregistratie grootschalige topografie

Door het aangaan van een samenwerking met de gemeenten Marum, Grootegast, Zuidhorn, Bedum en Winsum op het gebied van basisregistratie grootschalige topografie kunnen de structurele kosten naar beneden worden opgesteld. Het gereserveerde bedrag was een budgetraming. De werkelijke kosten vallen door samenwerking met de gemeenten Marum, Grootegast, Zuidhorn, Bedum, De Marne en Winsum lager uit dan in de begroting geprognosticeerd.

Deze post is voor de meerjarige werking al opgenomen in de kadernota 2016-2019.

26 Bezwaar aanslagen BTW en BCF

De gemeente kan betaalde BTW over bepaalde afgenomen diensten en investeringen onder bepaalde voorwaarden declareren bij het BTW compensatiefonds.

Daarnaast kan de gemeente als bedrijf, bedrijfsmatige betaalde btw terugvragen van de fiscus. Zowel de uitvoering van het BTW compensatiefonds als de bedrijfsmatige BTW berust bij de belastingdienst.

In de uitvoering van beide BTW regelingen zijn als gevolg van jurisprudentie veranderingen doorgevoerd. Reden voor de gemeente De Marne om bezwaarschriften in te dienen.

27 Gevolgen mei circulaire 2015 (zie ook mutatie 22)

De gevolgen van de meicirculaire zijn als addendum bij de kadernota 2016-2019 gevoegd.

De gevolgen voor de jaren 2016 en verder zijn reeds verwerkt bij de kadernota, de gevolgen voor het jaar 2015 worden in de bestuursrapportage verwerkt.

Hier zijn de gevolgen voor de omvang van de Algemene uitkering opgenomen.

28 Lokale Agenda 21

In uw vergadering van 22 oktober 1996 heeft u besloten tot de instelling van een Platform Lokale Agenda 21. Dit platform heeft tot doel (gehad) de ontwikkeling van milieu gerelateerde taken. Elk jaar kreeg het Platform een subsidie van € 2.490. De subsidie is overgemaakt tot en met het jaar 2013. Het platform heeft tot en met het jaar regelmatig activiteiten ontwikkeld. Vanaf 2014 worden de kosten rechtstreeks door de gemeente betaald. De bankrekening van het platform kan om die reden vervallen. Het positieve saldo k€ 11 komt ten gunste van de algemene middelen.

5.3. Ontwikkeling begrotingssaldo en reserves

Ontwikkeling begrotingssaldo

De mutaties die voortkomen uit deze bestuursrapportage geeft per saldo een extra last van k€ 126. Daarnaast is de financiële tegenvaller van de meicirculaire 2015 meegenomen voor een bedrag van k€ 328. Bij de behandeling van de Kadernota 2016-2019 is de raad hierover geïnformeerd.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het begrotingssaldo weergegeven. Hierin is tevens opgenomen de mutaties die voortvloeien uit de overhevelingen 2014 en door de raad vastgestelde begrotingsmutaties.

Bestuursrapportage 2015 (x € 1.000; -= nadeel)	2015
Saldo volgens begroting 2015	7
gevolgen jaarrekening 2014:	
gevolgen vorming voorziening afvalstoffenheffing	20
overhevelingen	-738
budget organisatieontwikkeling	-200
begrotingsmutaties a.g.v. besluiten:	
Begr. wijz. nr. 1-2015: werkkostenregeling	-24
Begr. wijz. nr. 5-2015: gaswinningsdossier	-75
Raadsbesl. nr. 8 23-6-2015: uitvoeringskosten sociaal domein	-147
begrotingssaldo 1/7/2015	-1.157
mutaties Bestuursrapportage 2015	-1.095
Actueel begrotingssaldo	-2.252

Programma overstijgende budgetverschuivingen

De Raad stelt ook het actuele saldo per programma vast. Dit betekent dat begrotingsmutaties die niet leiden tot een ander totaal begrotingssaldo maar wel tot een afwijking in het saldo van een programma moeten worden vastgesteld.

Zoals uit de onderstaande toelichting blijkt betreft het veelal administratieve correcties.

In de hiernavolgende tabel worden een 4 tal van deze programma overstijgende begrotingsmutaties weergegeven.

Bestuursrapportage 2015 x € 1.000 (- = nadeel)		2015
Programma 0 Overhead		
1	Formatie uitbreiding crises management	-6
mutaties programma 0 Overhead		-6
Programma 1 Burger en Bestuur		
2	Programmatuur bouwvergunningen	9
1	Formatie uitbreiding crises management	6
mutaties programma 1 Burger en Bestuur		15
Programma 7 Sociale zaken en werk		
3	Fin. Tegemoetkoming ipv WTCG/CER	-93
4	Gezond in de stad (GIDS)	20
mutaties programma 7 Sociale zaken en werk		-73
Programma 8 Maatschappelijke ondersteuning en Zorg		
3	Fin. Tegemoetkoming ipv WTCG/CER	93
4	Gezond in de stad (GIDS)	-20
mutaties progr. 8 Maatsch. ondersteuning en Zorg		73
Programma 10 Leefomgeving		
2	Programmatuur bouwvergunningen	-9
mutaties programma 10 Leefomgeving		-9
Totaal		0

1 **Formatie uitbreiding crises management**

De functie van beleidsmedewerker OOV is met 4 uur uitgebreid in verband met rampenbestrijdingswerkzaamheden. Hiervoor dient een gedeelte van het rampenbestrijdingsbudget uit programma 1, Burger en bestuur, te worden overgeheveld naar het salarisbudget in programma 0.

2 **Programmatuur bouwvergunningen**

Het budget in verband met de programmatuur bouwvergunningen staat gedeeltelijk in programma 1, Burger en bestuur, en in programma 10. Bij nader inzien blijkt het praktischer om het totale budget beschikbaar te hebben in programma 10 Leefomgeving.

3 **Financiële tegemoetkoming ipv. voorheen WTCG/CER**

Een gedeelte van dit budget hoort in programma 7 Sociale zaken en werk.

4 **Gezond in de stad (GIDS)**

Het budget van het project GIDS staat op dit moment in programma 7, Sociale zaken en werk. Bij nader inzien past het project beter in programma 8, Maatschappelijke ondersteuning en zorg.

Actueel programmabudget overzicht

Conform het besluit Begroting en Verantwoording (BBV) stelt de raad de begrotingsmutaties en tevens het nieuwe actuele saldo per programma vast.

De actuele saldo's van de programma's zien er als volgt uit:

Saldo's per programma (x € 1.000)	saldo 1/7/2015 **	mutaties berap 2015	inter progr. mutaties	actueel saldo
Programma 1 Burger en Bestuur	-2.199	-22	15	-2.206
Programma 2 Veiligheid	-963	-45	0	-1.008
Programma 3 Verkeer en vervoer	-3.688	-667	0	-4.355
Programma 4 EZ, landb./visserij, recr. en toerisme	-320	-8	0	-328
Programma 5 Jeugd	-1.239	0	0	-1.239
Programma 6 Sport, kunst en cultuur	-1.090	0	0	-1.090
Programma 7 Sociale zaken en werk	-3.975	-30	-73	-4.078
Programma 8 Maatsch. ondersteuning en Zorg	-7.904	55	73	-7.776
Programma 9 Milieu	244	30	0	274
Programma 10 Leefomgeving	-1.725	-43	-9	-1.777
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (*)	21.702	-365	-6	21.331
Resultaat	-1.157	-1.095	0	-2.252

* inclusief programma 0 overhead; mutaties in de overhead zijn niet verbijzonderd over de programma's.

** saldo zonder reserve mutaties

Ontwikkeling van de reserves

Op basis van mutaties en de gevolgen van deze bestuursrapportage gaan de reserves zich ontwikkelen zoals weergegeven in onderstaande tabel. Het totaal van de reserves daalt met k€ 412 ten opzichte van de stand per 1 januari 2015.

Deze daling vindt grotendeels plaats bij de bestemde reserves (k€ 371).

De algemene reserve is lager dan het niveau van de begroting 2015 (k€ 3.042). De algemene reserve blijft wel boven de norm van het benodigd weerstandsvermogen, dat bij de jaarrekening 2014 is bepaald op k€ 2.104.

Omschrijving (bedragen x k€; mutaties: + = storting, - = onttrekking)	Stand per 01-01-2015	begrote mutaties	mutaties agv. jaarrekening 2014	mutaties raadsbesluit en 2015	gevolgen berap	Stand per 31- 12-2015
Algemene Reserve	3.251	-209				3.042
Algemene Reserve GRP	-540	278	80			-182
Resultaat jaarrekening 2014			513			513
Resultaatbestemming jaarrekening 2014			738	-738		0
Gevolgen eerder genomen raadsbesluiten 2015				-249		-249
Gevolgen Bestuursrapportage 2015					-454	-454
Totaal Algemene Reserve	2.711	69	1.331	-987	-454	2.670
3 - BR Trace Mensingew ZTKP	140					140
3 - BR N361	560				-560	0
3 - BR wegen Pieterburen			81		-81	0
5 - BR Peuterspeelzaalwerk	83					83
5 - BR IHP - gymlokaal Wehe				150		150
6 - BR Speeltoestellen			8			8
6 - BR Tennisbaan Kloosterburen	14					14
6 - BR Tennisbanen Ulrum	35		-35			0
6 - BR NASB sportcoach	27	-9				18
7 - BR Participatie en reïntegratie	132	-68				64
8 - BR WMO huishoudelijke hulp	130	-105				25
8 - BR WMO uitvoeringskosten	35					35
8 - BR Uitvoeringskosten 3 transities			164	-147		17
9 - BR Afvalstoffen heffing		-20		20		0
9 - BR Klimaatbeleid	75	-5				70
10 - BR Herstructurering woonplan	85					85
10 - BR North sea fish	10		10			20
10 - BR Lauwersom	51					51
10 - BR Ontwikkeling L' oog	494	140	7			641
10 - BR Programma Krimp & Leefbaarheid	345		-13			332
12 - BR Organisatie/competentie ontwikkeling			200	-200		0
12 - BR Friciekosten	106	5	87			198
Totaal Bestemmingsreserves	2.322	-62	509	-177	-641	1.951
Totaal reserves	5.033	7	1.840	-1.164	-1.095	4.621

5.4. Investerings in 2015

In de onderstaande tabel wordt de stand van zaken weergegeven van de kredietomvang van de investeringen en de voortgang in de uitvoering.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Totaal krediet 2014	begrote mutaties 2015	mutaties raadsbesluiten 2015	Wijziging agv. berap 2015	Totaal krediet 2015	Voortgang	Toelichting
Verkeer, vervoer en waterstaat							
Ontsluiting Klaarkampenweg	50			-50	0		Investering wordt verschoven naar 2017
Renovatie Gording Zoutkamp		25			25		Toegekend bij begroting 2015
Wehestertil	100			-100	0		Investering wordt verschoven naar 2017
Mattenesserlaan Eenrum	213				213		Realisatie in 2015
Zuurdijksterweg Zuurdijk	168			20	188		Realisatie in 2015
Churchillweg Zoutkamp	46			15	61		Realisatie in 2015
Electraweg Zoutkamp	107				107		Realisatie in 2015
Jeugd							
Weerborg	60			-60	0		i.v.m. afschrijving Weerborg, wordt verrekend met IHP
IHP (2015-2018)			3.499	52	3.551		Toegekend in totaal € 5.507 waarvan in 2015 € 3.499
Gymlokaal Wehe-den-Hoorn	-8			8	0		Wordt verrekend met IHP
Sport							
Afdekken zwembad	10				10		Realisatie in 2015
Renovatie kleedkamers FC Leo	155				155		Realisatie in 2015
Maatschappelijke ondersteuning en zorg							
Jeugdsoos Eenrum	-51				-51		Subsidieaanvraag in 2015
Jeugdsoos Kloosterburen	20				20		Realisatie in 2015
Jeugdsoos Ulrum	6			-6	0		Het project is gereed verklaard in 2014
Milieu							
Gemeentelijk rioleringsplan	760	464			1.224		GRP2014-2014 is sinds 2014 van kracht
Leefomgeving							
Water en douchesystemen sporthal/gymlok.	6			-6	0		Kan vervallen
Bedrijfsvoering							
Zaakgericht werken	133		13		146		Toegekend bij raadsbesluit nr. 2-2015
GCC aanpassingen huisvesting	25		25		50		Toegekend bij raadsbesluit nr. 3-2015
Modernisering GBA	50				50		
Tractienota 2015 - 2019	229	110		-314	25		Krediet kan grotendeels vervallen.
Energievisie Leens	219				219		
Alle BMW ict hard-software investeringen	30				30		
Specifieke Projecten							
Proloog Algemeen	13	140			153		
Nord Sea Fish	462				462		
Lauwersom	3.036				3.036		
Inrichtingsplan Haven Lauwersoog	25				25		
Ontwikkeling Meerzijde Lauwersoog	-9				-9		
Waddenkwartier	165				165		
Garnalencentrum	10				10		
Programma Krimp en Leefbaarheid	4.032		-1.825		2.207		Krediet deels bij IHP gevoegd
Project Ulrum (LWE)	89				89		
Totaal	10.151	739	1.712	-441	12.161		

Toelichting

Verkeer en vervoer

Ontsluiting Klaarkampenweg

Voor de ontsluiting van de Klaarkampenweg moet grond aangekocht worden. Omdat hieromtrent nog geen overeenstemming is bereikt met het Waterschap kan dit krediet eerst vrijvallen en opnieuw worden gepland in 2017.

Wehestertil

De besprekingen met het Waterschap omtrent het versterken van de Wehestertil zijn nog niet afgerond. Het krediet wordt dit jaar niet aangewend en kan opnieuw worden ingepland voor 2017.

Zuurdijksterweg Zuurdijk

Voor de aanleg en het onderhoud aan de wegen is in het verleden gebruik gemaakt van teerproducten. Deze teerproducten zijn zeer verspreid aangebracht. De mate van aanwezigheid is gezien de verspreiding over de wegen niet te voorspellen. Dit blijkt alleen na uitgebreid onderzoek, reden waarom dit in de risicoparagraaf is opgenomen (nummer 11 onderhoud wegen).

Na onderzoek aan deze weg is er meer teerhoudend asfalt aangetroffen dan voorzien. Hoewel de mate van vrijkomend teerhoudend asfalt zo veel mogelijk is beperkt door hier bij de situering van het ontwerp rekening mee te houden, moet het teerhoudend asfalt wel worden afgevoerd. De extra kosten voor het verwijderen en afvoeren van de teerproducten bedragen ca. k€ 20.

Churchillweg - Zoutkamp

Ditzelfde geldt ook voor de Churchillweg, de geschatte kosten van het afvoeren van het teerhoudende asfalt is ca. k€ 15 exclusief BTW.

Jeugd

Weerborg

In 2014 is een bedrag van k€ 60 ontvangen in verband met de verkoop van de openbare school 'De Weerborg' te Wehe den Hoorn. Dit bedrag is bedoeld om de extra afschrijving van de school te bekostigen. De extra afschrijving van de restant boekwaarde vindt in 2015 plaats.

Sport, kunst en cultuur

Afdekdeken zwembad

Zie opmerkingen bij energievisie Leens.

Maatschappelijke ondersteuning en zorg

Jeugdsoos Ulrum

De (ver)bouw(ing) van de jeugdsoos Ulrum is volledig afgerond. Het restant krediet kan vervallen.

Leefomgeving

Water en douchesystemen sporthal en gymlokalen

Dit project is in 2014 afgerond; het restantkrediet kan derhalve vervallen.

Bedrijfsvoering

Tractie 2014-2019

Er zijn in 2015 twee grote containers aangeschaft (investering k€25). De rest van de voorgenomen investeringen komen voor het jaar 2015 te vervallen (€k85). Het restant van de tractienota 2014 (k€229) is ontstaan doordat goedkopere vervangingsinvesteringen (ander merk en model bedrijfswagen) hebben plaatsgevonden. Het gevolg is dat het restant kan vrijvallen. Het voordeel van de lagere kapitaallasten is aangewend om de restant taakstelling (behandeld in de raadsvergadering van 28 mei 2013 agendapunt 8) tractie mee te vereffenen. Het betreft de taakstelling op brandstof en kapitaallasten.

Specifieke projecten

project PROloog

In onderstaand financieel overzicht worden de projecten vermeld die onder de verantwoordelijkheid van de gemeente worden voorbereid en/of uitgevoerd. Dit zijn ook de projecten die via de financiële administratie van de gemeente verlopen.

De stand van zaken met betrekking tot de lasten van de projecten:

	Toegekende Kredieten	Uitgaven tm 2014	Krediet 1-1-2015	Lasten (*) 2015	Restant Krediet 1-6-2015	Nog te verwachten uitgaven	Waardering (**)
Programma PROloog (***)	1.155.000	1.001.500	153.500	133.500	20.000	20.000	
Lauwersom	4.194.000	1.158.000	3.036.000	284.000	2.752.000	2.752.000	
North Sea Fish	1.183.000	721.000	462.000	152.500	309.500	309.500	
Waddenkwartier	355.000	190.000	165.000	73.500	91.500	91.500	
Voorbereiding Inrichtingsplan L'oog	185.000	160.000	25.000	4.000	21.000	21.000	
Garnalencentrum	20.000	10.000	10.000	1.400	8.600	8.600	
Meerzijde Lauwersoog	45.000	54.000	-9.000	-11.000	2.000	2.000	
Vaarcircuit Om de Noord	P.M.	0	0	0	0	0	
	7.137.000	3.294.500	3.842.500	637.900	3.204.600	3.204.600	

* De lasten opgevoerd in 2015 betreffen de werkelijke uitgaven inclusief de aangegane verplichtingen

** De laatste kolom 'waardering' geeft met de prognose groen de verwachting aan dat de projecten zover zijn gevorderd dat het nog beschikbare krediet voldoende is om het project te voltooien.

*** Programma PROloog: De kredieten ter dekking van de kosten voor het realiseren van het programma worden jaarlijks vanuit de reguliere begroting beschikbaar gesteld. Deze kredieten zijn tot en met 2017 opgenomen in de meerjarenbegroting. Tot en met 2014 is € 1.155.000 beschikbaar gesteld, hiervan is door derden €341.000 gefinancierd.

De stand van zaken met betrekking tot de inkomsten (dekking) van deze projecten:

	Geraamde totale dekking	Eigen bijdrage De Marne	Bijdragen van derden	Ontvangen bijdragen tm 2014	Ontvangen bijdragen in 2015	Toegekende bijdragen van derden (*)
Programma PROloog	1.155.000	814.000	341.000	341.000		
Lauwersom	4.194.000	51.000	4.143.000	1.127.000	809.000	2.207.000
North Sea Fish	1.183.000	20.000	1.163.000	266.700	196.400	699.900
Waddenkwartier	355.000		355.000	177.500	106.500	71.000
Voorbereiding Inrichtingsplan L'oog	185.000		185.000		45.000	140.000
Garnalencentrum	20.000		20.000		16.000	4.000
Meerzijde Lauwersoog	45.000		45.000			43.000
Vaarcircuit Om de Noord	P.M.					
	7.137.000	885.000	6.252.000	1.912.200	1.172.900	3.164.900

programma Krimp en Leefbaarheid

In onderstaand financieel overzicht wordt de stand van zaken weergegeven van de lasten van dit programma.

	Toegekende Kredieten	lasten (*) tm 2014	Krediet 1-1-2015	lasten (*) 2015	Restant Krediet 1-6-2015	Waardering (**)
Handhaven kwaliteit koopsector	1.367.490	25.597	1.341.893	84.685	1.257.208	
Expertise concentratie onderwijsvoor	25.000	0	25.000	0	25.000	
Regiefunctie volkshuisvesting	80.000	0	80.000	8.367	71.633	
Ondersteuning leegstaand vastgoed	200.000	7.958	192.042	8.805	183.237	
Vernieuwing onderwijsstructuur	1.525.000	3	1.524.997	0	1.524.997	
Haalbaarheidsonderzoek GKC	300.000	60.059	239.941	39.505	200.436	
Monitoring vitale verandering	395.000	27.989	367.011	17.655	349.356	
Herstructurering openbare ruimte	297.000	87.136	209.864	0	209.864	
Budget cofinanciering	51.820	0	51.820	0	51.820	
Totaal Krimp en Leefbaarheid	4.241.310	208.743	4.032.567	159.017	3.873.550	

* De lasten opgevoerd in 2014 en 2015 betreffen de werkelijke uitgaven inclusief de aangegane verplichtingen

** De laatste kolom waardering geeft met de prognose groen de verwachting aan dat de projecten zover zijn gevorderd dat het nog beschikbare krediet voldoende is om het project te voltooien.

De stand van zaken met betrekking tot de inkomsten (dekking) van het project:

Geraamde totale dekking	Eigen bijdrage De Marne	Bijdragen van derden (*)	Ontvangen bijdragen tm 2014	Ontvangen bijdragen in 2015	Nog verwachte bijdragen van derden
4.241.310	348.820	3.892.490	3.113.992	0	778.498

* De ontvangen bijdragen van derden betreft de provinciale bijdrage. Dit bedrag is na ontvangst gereserveerd als een vooruitontvangen bedrag. Jaarlijks wordt bij de jaarrekening aan de hand van de uitgaven bepaald wat nodig is ter dekking van de uitgaven en wordt dat gedeelte ten gunste van het project geboekt. Tot en met 2014 bedroeg dat € 194.547.

De eigen bijdrage van de gemeente wordt op een soortgelijke manier jaarlijks ten gunste van het project gebracht.

** De nog verwachte bijdragen van derden betreffen voornamelijk subsidies. De subsidies zijn gerelateerd aan de uitgaven per project. Als er in een project minder wordt geïnvesteerd dan geraamd zal ook de definitieve subsidie navenant lager worden vastgesteld. Deze verwachting gaat er van uit dat de totale geraamde investering wordt gerealiseerd.

project Ulrum

Het krediet is bestemd voor de projectkosten van het deelproject 'deel&'.

In het deelproject 'deel&' faciliteert de gemeente De Marne samen met Wierden en Borgen de kosten van de projectleiding.